

Tidpunkt 30.05.2023, kl 09:34 - 11:07

Mötesplats Neilikkatie 17, kokoustila Kuninkaala

Behandlade ärenden

- § 135 Sammanträdets laglighet och beslutsförhet
- § 136 Godkännande av arbetsordningen samt val av protokolljusterare
- § 137 Förtroendevalds avskedsansökan - ledamot i nämnden för när demokrati och delaktighet Reija Friman
- § 138 Förtroendevalds avskedsansökan - ersättare i välfärdsområdesstyrelsen Laura Tulikorpi
- § 139 Förtroendevalds avskedsansökan - ledamot i räddningsnämnden Tuire Kaimio
- § 140 Förtroendevalds avskedsansökan - ledamot i sektionen för vuxensocialarbete och funktionshindersservice Siru Kauppinen
- § 141 HUS-sammanslutningens stämma 15.6.2023: utnämning av representant och ersättare på sammanslutningens stämma
- § 142 Godkännande av organiseringsavtalet för HUS
- § 143 Godkännande av Vanda och Kervo välfärdsområdes tvåspråkighetsprogram och verksamhetsplan
- § 144 Uppdatering av förvaltningsstadgan för välfärdsområdet från och med 12.6.2023
- § 145 Utredning om servicesedlar i Vanda och Kervo välfärdsområde
- § 146 Köp av aktier i Sansia Oy
- § 147 Godkännande av arrendeavtal för Dickursby beredskapsstation
- § 148 Godkännande av anvisningen för uppgörande av budget och ekonomiplan för Vanda och Kervo välfärdsområde 2024-2026
- § 149 Utseendet av kandidater till Välfärdsområdesbolaget Hyvil Ab:s nomineringsråd
- § 150 Svar på fullmäktigemotionen om att utarbeta en neurodiversitetsstrategi för Vanda och Kervo välfärdsområde
- § 151 Svar på fullmäktigemotionen om förebyggande arbete med låg tröskel
- § 152 Svar på fullmäktigemotionen rörande genomförande och uppföljning av strukturellt socialarbete i välfärdsområdet
- § 153 Svar på fullmäktigemotionen om införande av barnbudgetering i Vanda och Kervo välfärdsområde
- § 154 Svar på fullmäktigemotionen om främjandet av köns- och sexuella minoriteters jämställdhet inom välfärdsområdets tjänster och kundkontakter
- Svar på fullmäktigemotionen gällande tryggnad av tillräckliga mental- och

-
- § 155 **missbrukstjänster inom Vanda och Kervo välfärdsområde**
- § 156 **Svar på fullmäktigemotionen om jämkning av icke-nödvändiga kostnader och fastställande av förhållningsreglerna**
- § 157 **Svar på fullmäktigemotionen om Vanda och Kervo välfärdsområde med i Sinnesfrid-nätverket**
- § 158 **Svar på fullmäktigemotionen om höga kvalitetskrav på konkurrensutsättningen av Vanda och Kervo välfärdsområdes måltidsupphandlingar**
- § 159 **Fullmäktigemotion rörande tillnyktringsenhet som ska inrättas i Vanda och Kervo välfärdsområde**
- § 160 **Fullmäktigemotion rörande ett program och en guide för låginkomsttagare som behövs i Vanda och Kervo välfärdsområde**
- § 161 **Fullmäktigemotionen om möjligheten att inleda screeningar för prostatacancer vid Vanda och Kervo välfärdsområde**
- § 162 **Fullmäktigemotion rörande hälsorådgivning i Vanda och Kervo välfärdsområde**
- § 163 **Fullmäktigemotion rörande om utarbetandet av en konkret verkställighetsplan för den nationella strategin att främja hälsa och välfärd i VAKE**
- § 164 **Protokoll som inkommit om övertagningsförfarande enligt 97 § i lagen om välfärdsområden**
- § 165 **Tjänsteinnehavarbeslut som inkommit om övertagningsförfarande enligt 97 § i lagen om välfärdsområden**

Närvarande medlemmar

Maarit Raja-Aho, ordförande
Olga Gilbert, 1:a vice ordförande
Tanja Aidanjuuri, 2:a vice ordförande
Marja Ahava
Antero Eerola
Terhi Enjala
Jukka Hako
Lauri Kaira
Otso Kivimäki, suppleant, avlägsnade sig 10:15
Harri Koski, suppleant, avlägsnade sig 10:50
Pirkko Letto
Pirjo Luukkala
Teemu Purojärvi
Jari Sainio
Sini Syrjäläinen, suppleant
Riitta Särkelä
Eva Tawasoli

Övriga närvarande

Riikka Liljeroos, Hallintojohtaja, sekreterare
Timo Aronkytö, Hyvinvointialuejohtaja
Mia Flygar, Viestinnän edustaja, anlände 10:02
Hanna Heinikainen, Talousjohtaja
Mikko Hokkanen, Konsernipalvelujen toimialajohtaja
Anne Karjalainen, Aluevaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Patrik Karlsson, Kansalliskielilautakunnan puheenjohtaja
Sirkka-Liisa Kähärä, Aluevaltuuston puheenjohtaja
Minna Lahnalampi-Lahtinen, Vanhuspalvelujen toimialajohtaja
Jyrki Landstedt, Pelastusjohtaja
Paula Lehmuskallio, Aluevaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Kirsi Leväpelto, Aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen toimialajohtaja
Nina Linja, Järjestämisen tuen johtaja
Kati Liukko, Terveystuon palvelujen toimialajohtaja
Hanna Mikkonen, Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtaja
Pasi Salo, Tilakeskuksen päällikkö, anlände 09:56
Leena-Mari Tanskanen, Viestintäjohtaja
Tiia Tuovinen, Juristi

Frånvarande

Vida Amoah, Nuorisovaltuuston edustaja
Anssi Aura
Nina Korventaival
Timo Pitkänen, Tietohallintojohtaja
Sakari Rokkanen
Anne Sivula, Henkilöstöjohtaja

Signaturer

Maarit Raja-Aho
Ordförande

Riikka Liljeroos
Sekreterare

§ 135

Sammanträdets laglighet och beslutsförhet

Enligt 142 § i förvaltningsstadgan för Vanda och Kervo välfärdsområde utfärdas kallelsen till sammanträde av ordföranden eller, om han eller hon är förhindrad, av vice ordföranden. I kallelsen ska anges tid och plats för sammanträdet samt de ärenden som ska behandlas. Föredragningslistan ska innehålla en redogörelse för de ärenden som ska behandlas och förslag till organets beslut. Den ska sändas i samband med kallelsen till sammanträde. Av särskilda skäl kan föredragningslistan eller redogörelsen och beslutsförslaget i något enskilt ärende sändas senare.

Om möjligt ska kallelsen sändas minst tre dagar före sammanträdet till ledamöter i organet och till dem som har rätt att närvara eller plikt att närvara vid organs sammanträde. Kallelsen och föredragningslistan sänds till organets ledamöter och till övriga som har rätt eller skyldighet att närvara, i första hand elektroniskt.

Enligt 108 § i lagen om välfärdsområden är andra organ än välfärdsområdesfullmäktige beslutföra när över hälften av ledamöterna är närvarande. Som närvarande betraktas också sådana ledamöter i ett organ som deltar i sammanträdet på elektronisk väg.

Enligt 146 § i förvaltningsstadgan har utöver organets ledamöter och föredraganden följande personer rätt att närvara och yttra sig vid ett organs sammanträden:

1. välfärdsområdesfullmäktiges ordförande och vice ordförande vid välfärdsområdesstyrelsens sammanträden enligt 26 § i lagen om välfärdsområden samt ordföranden för nationalspråksnämnden enligt 33 § i lagen om välfärdsområden,
2. välfärdsområdesstyrelsens ordförande och välfärdsområdesdirektören vid de övriga organens sammanträden, dock inte vid revisionsnämndens sammanträden eller välfärdsområdesfullmäktiges tillfälliga utskotts sammanträden eller sammanträden för valorgan som föreskrivs i vallagen,
3. sektordirektörerna, den ledande överläkaren, serviceområdescheferna inom sektorn för koncerntjänster, en representant för kommunikationen samt en jurist vid områdesstyrelsens sammanträden,
4. ungdomsfullmäktiges representant på områdesstyrelsens möten.
Ungdomsfullmäktiges representant har dock inte rätt att närvara och yttra sig vid behandling av sekretessbelagda ärenden.

Ovannämnda person har rätt att delta i diskussionen, men inte i beslutsfattandet, om hen inte samtidigt är organets ledamot. Protokollförare vid organens sammanträde är en person som välfärdsområdesdirektören förordnar. Protokollföraren har yttrande- och närvarorätt: vid sammanträdena. Organet beslutar om andra personers rätt att närvara och yttra sig vid sammanträdena. Organet kan besluta om att höra en sakkunnig i ett enskilt ärende. Den sakkunniga får vara närvarande vid sammanträdet tills diskussionen om ärendet är avslutad.

Enligt 153 § i förvaltningsstadgan är välfärdsområdesdirektören föredragande i välfärdsområdesstyrelsen.

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar konstatera att sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutfört.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 136**Godkännande av arbetsordningen samt val av protokolljusterare****Godkännande av arbetsordningen**

Om möjligt ska kallelsen sändas minst tre dagar före sammanträdet till ledamöter i organet och till dem som har rätt att närvara eller plikt att närvara vid organs sammanträde. Kallelsen och föredragningslistan sänds till organets ledamöter och till övriga som har rätt eller skyldighet att närvara, i första hand elektroniskt. Föredragningslistan innehåller ett förslag till arbetsordningen vid sammanträdet.

Val av protokolljusterare

Organets ordförande ser till att protokoll förs vid sammanträdet och svarar för innehållet i protokollet. Om ordföranden och protokollföraren har olika meningar om sammanträdet förlopp, ska protokollet upprättas så som ordföranden anser vara riktigt. Protokollet undertecknas av ordföranden och kontrasigneras av protokollföraren. Protokollet justeras på det sätt som organet beslutat. Protokollet kan undertecknas och justeras elektroniskt. Det protokoll eller den del av protokollet som gäller beslut som fattats i elektroniskt beslutsförfarande kan justeras separat före sammanträdet. Avsikten är att välfärdsområdesstyrelsen vid sitt sammanträde utser två protokolljusterare, som vid behov fungerar även som rösträknare.

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar:

1. godkänna arbetsordningen enligt föredragningslistan,
2. välja två protokolljusterare enligt följande: Lauri Kaira och Nina Korventaival,
3. att det justerade protokollet är tillgängligt i det allmänna datanätet på välfärdsområdets webbplats (<https://vakehyva.cloudnc.fi>) från och med tisdagen 6.6.2023 kl. 12.00.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 137**Förtroendevalds avskedsansökan - ledamot i nämnden för när demokrati och delaktighet
Reija Friman**

VAKEDno-2023-2027

Beredare av ärendet: sakkunnig inom förvaltningen Kaarlo Suutarinen

Reija Friman, ledamot i nämnden för när demokrati och delaktighet i Vanda och Kervo välfärdsområde, har 21.5.2023 lämnat in avskedsansökan från sitt medlemskap i nämnden för när demokrati och delaktighet på grund av interna arrangemang gällande förtroendeuppdragen i de Grönas fullmäktige grupp.

Välfärdsområdesfullmäktige har vid sitt sammanträde 8.3.2022 § 10 beslutat:

1. välja 13 ledamöter till nämnden för när demokrati och delaktighet och personliga ersättare för dessa för fullmäktigeperioden 2022–2025 enligt följande:
 - Kimmo Kiljunen (sd.), ersättare Tiina Vartiainen (sd.)
 - Laura Tulikorpi (gröna), ersättare Sirpa Kauppinen (gröna)
 - Anssi Ennevaara (saml.), ersättare Hanna-Maria Antikainen (saml.)
 - Elina Nykyri (vf.), ersättare Sanna Tenkanen (vf.)
 - Jari Laukia (sd.), ersättare Jouko Koskinen (sd.)
 - Jarkko Rönholm (Rörelse nu), ersättare Nejdhet Karadag (c.)
 - Kai-Ari Lundell (sannf.), ersättare Juha Suoniemi (sannf.)
 - Manav Pull (saml.), ersättare Merja-Liisa Vasarainen (saml.)
 - Reija Friman (gröna), ersättare Mira Sten (gröna)
 - Roosa Haapalainen (saml.), ersättare Noa Lindqvist (saml.)
 - Soile Eriksson (sd.), ersättare Päivi Wilen (sd.)
 - Susanna Kaiju (saml.), ersättare Jari Ahokas (saml.)
 - Tuomas Vanhanen (c.), ersättare Hannu Palmu (c.)
2. välja, bland dem som valts till ledamöter, Kimmo Kiljunen (sd.) till ordförande för nämnden för när demokrati och delaktighet och Laura Tulikorpi (gröna) till vice ordförande.

Enligt 75 § i lagen om välfärdsområden (välfärdsområdeslagen) kan man avgå från ett förtroendeuppdrag av giltiga skäl. Beslut om beviljande av avsked fattas av det organ som valt den förtroendevalda.

Vid valet av organ ska bestämmelserna i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män beaktas. Enligt 4 a § i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män ska i statliga kommittéer, delegationer och andra motsvarande organ, i välfärdsområdets, välfärdssammanslutningens och välfärdsområdenas organ för samarbete samt i kommunala organ och kommunala organ för samverkan, med undantag för välfärdsområdesfullmäktige och kommunfullmäktige, kvinnor och män vara representerade till minst 40 procent vardera, om inte särskilda skäl talar för något annat. Jämställdhetskravet gäller särskilt de ordinarie ledamöterna och ersättarna. Den lagstadgade kvoten ska förverkligas för både ordinarie ledamöter och ersättare. Däremot kräver lagen inte att den ordinarie ledamoten och hans personliga ersättare ska vara av samma kön.

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar föreslå för välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige

1. i enlighet med 75 § i lagen om välfärdsområden beviljar Reija Friman avsked från medlemskap i nämnden för när demokrati och delaktighet;
2. väljer i stället för henne en ny medlem i nämnden för när demokrati och delaktighet till slutet av mandatperioden.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt utan diskussion.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 138**Förtroendevalds avskedsansökan – ersättare i välfärdsområdesstyrelsen Laura Tulikorpi**

VAKEDno-2023-2067

Beredare av ärendet: sakkunnig inom förvaltningen Kaarlo Suutarinen

Laura Tulikorpi, ersättare i Vanda och Kervo välfärdsområdes välfärdsområdesstyrelse, har 24.5.2023 lämnat in avskedsansökan från posten som ersättare i välfärdsområdesstyrelsen på grund av interna arrangemang gällande förtroendeuppdragen i de Grönas fullmäktige-grupp.

Välfärdsområdesfullmäktige har vid sitt sammanträde 8.3.2022 § 6 beslutat:

1. välja 17 ledamöter till välfärdsområdesstyrelsen och personliga ersättare för dessa för fullmäktigeperioden 2022–2025 enligt följande;
 - Maarit Raja-Aho (Saml), ersättare Sirpa Peura (Saml)
 - Olga Gilbert (Gröna), ersättare Kirsi Kanerva-Poranen (Gröna)
 - Tanja Aidanjuuri-Niemi (Sannf), ersättare Suvi Karhu (Sannf)
 - Antero Eerola (VF), ersättare Gashaw Bibani (VF)
 - Eva Tawasoli (Gröna), ersättare Timo Juurikkala (Gröna)
 - Jari Sainio (SDP), ersättare Jouko Lindtman (SDP)
 - Jukka Hako (SDP), ersättare Muktar Osman (SDP)
 - Jüri Linros (Saml), ersättare Harri Koski (Saml)
 - Lauri Kaira (Saml), ersättare Anssi Aura (Saml)
 - Marja Ahava (Saml), ersättare Anitta Orpana (Saml)
 - Nina Korventaival (SDP), ersättare Sini Syrjäläinen (SDP)
 - Pirjo Luokkala (C), ersättare Marjo Vacker (RN) - tills 31.10.2023, från och med 1.11.2023 ledamot i styrelsen Marjo Vacker (RN) och ersättare Tuire Aikio (C)
 - Pirkko Letto (SDP), ersättare Eeva Roos (SDP)
 - Riitta Särkelä (SDP), ersättare Tuija Haapalainen (SDP)
 - Sakari Rokkanen (Saml), ersättare Otso Kivimäki (Saml)
 - Teemu Purojärvi (Sannf), ersättare Jouni Tirkkonen (Sannf)
 - Terhi Enjala (Saml), ersättare Matilda Hoviniemi (Saml)
2. välja, bland dem som valts till ledamöter, Maarit Raja-Aho (saml.) till ordförande för välfärdsområdesstyrelsen och Olga Gilbert (gröna) till första vice ordförande och Tanja Aidanjuuri-Niemi (sannf.) till andra vice ordförande.

Efter detta har områdesfullmäktige vid sitt sammanträde 6.2.2022 § 6 beslutat att:

1. konstatera i enlighet med § 83 i lagen om välfärdsområden att Jüri Linros förtroendeuppdrag som områdesstyrelsens ledamot har upphört,
2. välja en ny ledamot i välfärdsområdesstyrelsen i hans ställe till mandattidens slut enligt följande: Anssi Aura,
3. välja Oskari Iivarinen som ny ersättare i välfärdsområdesstyrelsen (Lauri Kairas ersättare) i Anssi Auras ställe.

Enligt lagen om välfärdsområden 75 § kan den som har giltiga skäl avgå från ett förtroendeuppdrag. Det organ som utser den förtroendevalda beslutar om beviljande av avsked.

Vid valet av organ ska bestämmelserna i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män beaktas. Enligt 4 a § i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män ska kvinnor och män vara representerade till minst 40 procent vardera i statliga kommittéer, delegationer och andra motsvarande statliga organ, i välfärdsområdets och välfärdssammanslutningars organ och organ för samverkan mellan välfärdsområden samt i kommunala organ och organ för kommunal samverkan, med undantag för välfärdsområdesfullmäktige och kommunfullmäktige, om inte något annat följer av särskilda skäl. Jämställdhetskravet gäller separat för ordinarie ledamöter och ersättare. Enligt lagen ska kvoten uppfyllas både för ordinarie ledamöter och ersättare. Däremot kräver lagen inte att den ordinarie ledamoten och hans personliga ersättare är av samma kön.

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar föreslå för välfärdsområdesfullmäktige att fullmäktige:

1. i enlighet med 75 § i lagen om välfärdsområden beviljar Laura Tulikorpi avsked från uppdraget som ersättare i välfärdsområdesstyrelsen;
2. väljer en ny ersättare i välfärdsområdesstyrelsen i hans ställe till mandattidens slut.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt utan diskussion.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 139**Förtroendevalds avskedsansökan – ledamot i räddningsnämnden Tuire Kaimio**

VAKEDno-2023-2069

Beredare av ärendet: sakkunnig inom förvaltningen Kaarlo Suutarinen

Tuire Kaimio, ledamot i räddningsnämnden i Vanda och Kervo välfärdsområde, har 24.5.2023 lämnat in avskedsansökan från posten som ledamot i räddningsnämnden på grund av interna arrangemang gällande förtroendeuppdragen i de Grönas fullmäktige-grupp.

Områdesfullmäktige har i sitt sammanträde 31.5.2022 § 49 beslutat att:

1. välja 8 ledamöter till Mellersta Nylands räddningsnämnd och personliga ersättare för dessa för fullmäktigeperioden 2022–2025 enligt följande:
 - Mika Kasonen (Saml), ersättare Niina Uskali (saml.)
 - Sirpa Peura (Saml), ersättare Terhi Salminen (saml.)
 - Anssi Aura (Saml), ersättare Erkki Kauranen (saml.),
 - Markku Weckman (Sannf), ersättare Marko Kosonen (sannf.)
 - Tuire Kaimio (Gröna), ersättare Sari Pesu (gröna)
 - Kalle Eklund (SDP), ersättare Kaarlo Kähärä (sd.)
 - Naima el Issaoui (sd.), ersättare Mari Hynninen (sd.)
 - Jonna Weckström (vf.), ersättare Minttu Sillanpää (vf.)
2. bland dem som valts till ledamöter välja Mika Kasonen (saml.) till ordförande för räddningsnämnden.

Efter detta har områdesfullmäktige vid sitt sammanträde 22.11.2022 § 88 beviljat avsked av sitt uppdrag som ersättare i räddningsnämnden åt Minttu Sillanpää enligt lagen om välfärdsområden 75 § välja en ny ersättare i räddningsnämnden i hans ställe till mandattidens slut enligt följande: Eeva Helén. Vidare har välfärdsområdesfullmäktige i sammanträdet 14.3.2023 § 16 beslutat att:

1. bevilja avsked från sitt uppdrag som ledamot i räddningsnämnden åt Anssi Aura enligt lagen om välfärdsområden 75 §,
2. välja en ny ledamot i räddningsnämnden i hans ställe till mandattidens slut enligt följande: Erkki Kauranen,
3. välja en ny ersättare i räddningsnämnden i Erkki Kauranens ställe till mandattidens slut enligt följande: Vallu Novanto (som ersättare för Erkki Kauranen).

Enligt lagen om välfärdsområden 75 § kan den som har giltiga skäl avgå från ett förtroendeuppdrag. Det organ som utser den förtroendevalda beslutar om beviljande av avsked.

Vid valet av organ ska bestämmelserna i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män beaktas. Enligt 4 a § i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män ska kvinnor och män vara representerade till minst 40 procent vardera i statliga kommittéer, delegationer och andra motsvarande statliga organ, i välfärdsområdets och välfärdssammanslutningars organ och organ för samverkan mellan välfärdsområden samt i kommunala organ och organ för kommunal samverkan, med undantag för

välferdsområdesfullmäktige och kommunfullmäktige, om inte något annat följer av särskilda skäl. Jämställdhetskravet gäller separat för ordinarie ledamöter och ersättare. Enligt lagen ska kvoten uppfyllas både för ordinarie ledamöter och ersättare. Däremot kräver lagen inte att den ordinarie ledamoten och hans personliga ersättare är av samma kön.

Beslutsförslag

Välferdsområdesstyrelsen beslutar föreslå för välferdsområdesfullmäktige att fullmäktige:

1. bevilja avsked från sitt uppdrag som ledamot i räddningsnämnden åt Tuire Kaimio enligt lagen om välferdsområden 75 §,
2. väljer en ny ledamot i räddningsnämnden i hans ställe till mandattidens slut.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt utan diskussion.

Mer information om beslutet ges av välferdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 140**Förtroendevalds avskedsansökan – ledamot i sektionen för vuxensocialarbete och funktionshinderservice Siru Kauppinen**

VAKEDno-2023-2093

Beredare av ärendet: sakkunnig inom förvaltningen Kaarlo Suutarinen

Siru Kauppinen, ledamot i sektionen för vuxensocialarbete och funktionshinderservice i Vanda och Kervo välfärdsområde har 25.5.2023 lämnat in avskedsansökan från posten som ledamot i sektionen för vuxensocialarbete och funktionshinderservice på grund av interna arrangemang gällande förtroendeuppdragen i de Grönas fullmäktige-grupp.

Välfärdsområdesfullmäktige har vid sitt sammanträde 29.3.2022 § 25 beslutat:

1. välja 11 ledamöter till sektionen för vuxensocialarbete och funktionshinderservice och personliga ersättare för dessa för fullmäktigeperioden 2022–2025 enligt följande:
 - Marja Ahava (saml.), ersättare Jouni Kangasniemi (saml.)
 - Timo Juurikkala (gröna), ersättare Hannu Kokko (gröna)
 - Tuija Haapalainen (sd.), ersättare Maiju Aztatmon (sd.)
 - Ida Tamminen (sd.), ersättare Sanna Huuskonen (sd.)
 - Siru Kauppinen (gröna), ersättare Kirsi Peltonen (gröna)
 - Matti Lepistö (saml.), ersättare Petri Kallionpää (saml.)
 - Sari Linnansalmi (sannf.), ersättare Erika Veltheim (sannf.)
 - Jukka Nevala (saml.), ersättare Sami Paakkinen (saml.)
 - Ville Hoikkala (sd.), ersättare Joni Hilden (sd.)
 - Jouko Karjalainen (vf.), ersättare Tuukka Kallas (vf.)
 - Carola Bäckström (sfp.), ersättare Anna-Stina Suhonen-Malm (sfp.).
2. utse bland de valda ledamöterna Marja Ahava (saml.) till ordförande och Timo Juurikkala (gröna) till vice ordförande för nämnden.

Efter detta har välfärdsområdesfullmäktige vid sitt möte 14.3.2023 § 15 beslutat att i enlighet med 75 § i lagen om välfärdsområden bevilja Jouni Kangasniemi avsked från uppdraget som ersättare i sektionen för vuxensocialarbete och funktionshinderservice och i hans ställe välja en ny ersättare till sektionen för vuxensocialarbete och funktionshinderservice till slutet av mandatperioden enligt följande: Timo Juurinen.

Enligt 75 § i lagen om välfärdsområden (välfärdsområdeslagen) kan man avgå från ett förtroendeuppdrag av giltiga skäl. Beslut om beviljande av avsked fattas av det organ som valt den förtroendevalda.

Vid valet av organ ska bestämmelserna i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män beaktas. Enligt 4 a § i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män ska i statliga kommittéer, delegationer och andra motsvarande organ, i välfärdsområdets, välfärdssammanslutningens och välfärdsområdenas organ för samarbete samt i kommunala organ och kommunala organ för samverkan, med undantag för välfärdsområdesfullmäktige och kommunfullmäktige, kvinnor och män vara representerade till minst 40 procent vardera, om inte särskilda skäl talar för något

annat. Jämställdhetskravet gäller särskilt de ordinarie ledamöterna och ersättarna. Den lagstadgade kvoten ska förverkligas för både ordinarie ledamöter och ersättare. Däremot kräver lagen inte att den ordinarie ledamoten och hens personliga ersättare ska vara av samma kön.

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar föreslå för välfärdsområdesfullmäktige att fullmäktige:

1. i enlighet med 75 § i lagen om välfärdsområden beviljar Siru Kauppinen avsked från uppdraget som ledamot i sektionen för vuxensocialarbete och funktionshinderservice;
2. väljer i stället för henne en ny medlem i sektionen för vuxensocialarbete och funktionshinderservice till slutet av mandatperioden.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt utan diskussion.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 141**HUS-sammanslutningens stämma 15.6.2023: utnämning av representant och ersättare på sammanslutningens stämma**

VAKEDno-2023-72

Kompletterande material

- 1 Kallelse HUS-sammanslutningens stämma 15.6.2023.pdf
- 2 Kutsu yhtymäkokoukseen 15.6.2023_korjattu.pdf

HUS-sammanslutningens stämma hålls torsdag 15.6.2023 klockan 9.00 som ett elektroniskt sammanträde. Medlemmarna ombeds att utan dröjsmål utse sin representant och hens personliga ersättare till sammanslutningens stämma och skicka möteskallelsen till den utsedda representanten och för kännedom till ersättaren. Namnen på de utsedda representanterna ombeds också skickas för kännedom till HUS-sammanslutningens centralregistratur.

Representanterna vid sammanslutningens stämma deltar i sammanträdet via Teams. Allmänheten har möjlighet att följa mötet på webben. Länken till live streamen publiceras närmare tidpunkten för sammanträdet på <https://www.hus.fi/ajankohtaista>.

Sammanträdets föredragningslista:

- § 8 Sammanträdets konstituering och fastställande av röstlängden
 - § 9 Bokslut 2022, utfallet av verksamheten och ekonomin 2022
 - § 10 Revisionsberättelse och beviljande av ansvarsfrihet för räkenskapsperioden 2022
 - § 11 Revisionsnämndens utvärderingsberättelse för 2022
 - § 12 HUS-sammanslutningens budgetram för 2024
 - § 13 Godkännande av organiseringsavtalet för HUS
 - § 14 Precisering av HUS-sammanslutningens investeringsprogram för 2023 samt presentation av ändringen av kostnadskalkylen för två byggprojekt för sammanslutningens stämma
 - § 15 Beviljande av proprieborgen till Fastighetsaktiebolaget Dals samsjukhus
 - § 16 Maaret Laines begäran om avsked från uppdraget som ersättare i sammanslutningens styrelse
 - § 17 Beslut om grunderna för de förtroendevaldas ekonomiska förmåner
 - § 18 Anmälan om bindningar
 - § 19 Utnämning av redovisningsskyldiga för HUS-sammanslutningen för räkenskapsperioderna 2023–2024
 - § 20 Godkännande av projektplanen för fas 2 av den grundliga reparationen av den låga delen av Kliniken för cancersjukdomar och förslag till samkommunsstämmen.
- Mötets föredragningslista med beslutsförslag på både finska och svenska har publicerats på HUS-sammanslutningens webbplats på adressen <https://hus-julkaisu>.

tweb.fi/. Protokollet från sammanträdet läggs fram till påseende efter sammanträdet på det sätt som sammanslutningens stämma beslutar på HUS-sammanslutningens webbplats på samma adress.

Kallelsen till sammanslutningens stämma finns som kompletterande material. Intressebevakningssektionen har behandlat ärendet vid sitt sammanträde 17.5.2023 § 50.

Avsikten är att välfärdsområdesstyrelsen i detta skede beslutar om att utse en representant och ersättare till samkommunsstämman. Anvisningen som ges till representanten vid samkommunsstämman behandlas vid välfärdsområdesstyrelsens nästa sammanträde 13.6.2023.

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar att välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö utses till representant vid HUS-sammanslutningens stämma 15.6.2023 och att Mikko Hokkanen utses till ersättare.

Mötesbehandling

Direktören för lokalcentralen Pasi Salo anlände till sammanträdet under behandlingen av ärendet kl. 9.56.

Beslut

Beslutsförslaget antogs enhälligt efter diskussion.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 142**Godkännande av organiseringsavtalet för HUS**

VAKEDno-2023-1759

Bilagor

- 1 HUS-järjestämmissopimus.pdf
- 2 HUS-organiseringsavtal.pdf

Kompletterande material

- 1 Esittelymateriaali HUS-järjestämmissopimuksesta.pdf
- 2 Annetut lausunnot - kansalliskielilautakunnat, STM, Helsingin yliopisto.pdf

Organiseringsavtalet för HUS är ett avtal mellan välfärdsområdena i Nyland, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen där parterna kommer överens om den inbördes arbetsfördelningen, samarbetet och samordningen av verksamheten för att ordna hälso- och sjukvårdstjänster. Bestämmelser om avtalets innehåll, beredning och godkännande finns i lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland (615/2021, nedan Nylandslagen). Syftet med avtalet är att säkerställa att samordningen av parternas arbetsfördelning, samarbete och verksamhet genomförs till den del det är nödvändigt för att trygga skötseln av parternas lagstadgade uppgifter och kostnadseffektiviteten inom hälso- och sjukvården.

Enligt Nylandslagen ska organiseringsavtalet för HUS främja hälso- och sjukvårdens kostnadseffektivitet, produktivitet, kvalitet, patientsäkerhet, servicekedjornas och servicehelheternas funktion och tillgodoseendet av de språkliga rättigheterna. Vid arbetsfördelningen ska det dessutom säkerställas att den verksamhetsenhet som enligt avtalet ger hälso- och sjukvård har tillräckliga ekonomiska resurser och personalresurser samt tillräcklig kompetens för att sköta uppgiften. I avtalet ska det avtalas om arbetsfördelningen mellan parterna så att klienten har rätt till jämlik vård oberoende av hemkommun.

Ansvaret för att ordna social- och hälsovårdstjänster överfördes från kommunerna till välfärdsområdena 1.1.2023. Enligt 48 § i lagen om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen (616/2021) ska organiseringsavtalet för HUS upprättas före utgången av 2024. I en situation där de nya välfärdsområdena, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen är anordnare av social- och hälsovårdstjänster i Nyland från och med 1.1.2023 är det dock motiverat att man kommer överens om arbetsfördelningen mellan anordnarna i samband med överföringen av organiseringsansvaret. Detta förfarande tryggar invånarnas rätt till jämlika social- och hälsovårdstjänster i övergångsskedet och främjar integreringen av tjänsterna från och med reformens början.

Helsingfors stad ansvarar för koordineringen av beredningen av avtalet. Beredningsarbetet utförs som ett samarbete mellan Helsingfors stad, Nylands välfärdsområden och HUS-sammanslutningen. För samarbetet samt koordineringen och styrningen av beredningen har en regional beredningsgrupp inrättats där alla välfärdsområden i Nyland, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen är

representerade. För beredningen av avtalet har dessutom utnämnts 13 temagrupper, vars uppgift har varit att utarbeta en avtalstext.

Bestämmelser om avtalets innehåll finns i 9.3 § i Nylandslagen. Ovan nämnda 13 temagrupper har utifrån sin sakkunskap producerat det innehåll som krävs och avtalet om att organisera social- och hälsovården innehåller följande helheter:

1. Allmänna avtalsvillkor
2. Ledning, styrning och beslutsfattande av samarbetet
3. Finansiering och ekonomi
4. Befolkningens hälsa och välfärd i området
5. Stärkande av primärvården och samordning av servicekedjor och -helheter i Nyland
6. Ansvar för att organisera tjänster inom den specialiserade sjukvården
7. Forskning, utbildning, utveckling och innovationsverksamhet
8. Stödtjänster
9. Klient- och patientuppgifter
10. Beredningsplanering, beredskap och undantagsförhållanden
11. Egenkontroll och kvalitet
12. Kunskapsbaserad ledning
13. Digitala tjänster

Enligt Nylandslagen har man vid beredningen av avtalet hört och begärt utlåtanden av Helsingfors universitet och av social- och hälsovårdsministeriet. Dessutom har ett utlåtande om avtalet om organisering av social- och hälsovården begärts av nationalspråksnämnderna enligt 19 § i Nylandslagen och 33 § i lagen om välfärdsområden (611/2021). Utlåtandena har beaktats i avtalsberedningen. Utlåtandena finns som kompletterande material.

Organiseringsavtalet för HUS träder i kraft efter att välfärdsområdesfullmäktige i välfärdsområdena i Nyland, Helsingfors stadsfullmäktige och HUS-sammanslutningens stämma har godkänt det. Därefter ska det godkända avtalet tillställas social- och hälsovårdsministeriet.

Intressebevakningssektionen har behandlat organiseringsavtalet vid sitt sammanträde 5.5.2023 och beslutat anteckna beredningen av HUS organiseringsavtal och behandlingstidtabellen för kännedom.

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar föreslå för välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige beslutar godkänna det bifogade organiseringsavtalet för HUS.

Mötesbehandling

Teemu Purojärvi och Marja Ahava meddelade anställningsjäv och avlägsnade sig från sammanträdet under behandlingen av ärendet och beslutsfattandet kl. 10.02. Kommunikationsenhetens representant Mia Flygar anlände till sammanträdet kl. 10.02.

Beslutsförslaget godkändes enhälligt efter diskussion. Efter att beslutet hade fattats återvände Teemu Purojärvi och Marja Ahava till mötet kl. 10.04.

Beslut

Beslutsförslaget antogs enhälligt efter diskussion.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Nationalspråksnämnden, § 14, 16.05.2023
Områdesstyrelsen, § 143, 30.05.2023**§ 143****Godkännande av Vanda och Kervo välfärdsområdes tvåspråkighetsprogram och verksamhetsplan**

VAKEDno-2023-1907

Nationalspråksnämnden, 16.05.2023, § 14

Bilagor

- 1 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kaksikielisyysohjelma.pdf
- 2 Vanda och Kervo välfärdsområdets tvåspråkighetsprogram.pdf
- 3 Handlingsplanen för tvåspråkighetsprogrammet.pdf

Som tvåspråkigt välfärdsområde har Vanda och Kervo välfärdsområde skyldighet inför lagen att ordna all service på de två nationalspråken, svenska och finska.

Tvåspråkighetsprogrammet stöder Vanda och Kervo välfärdsområdes värden som är följande: rättvisa, ansvarsfullhet och djärvhet.

Tvåspråkighetsprogrammet har sammanställts för tre huvudsakliga målgrupper; klienterna, personalen samt stödfunktionerna i förhållande till dessa. Tvåspråkighetsprogrammet beaktas konsekvent och genomgående i all verksamhet inom Vanda och Kervo välfärdsområde.

Med detta försäkras vi möjligheten att uppnå de språkliga rättigheterna och skyldigheterna, som föreskrivs i lagstiftningen.

Välfärdsområdets nationalspråksnämnd utreder, utvärderar och fastställer vilka tjänster den språkliga minoriteten behöver få på det egna språket och följer tillgången till och kvaliteten hos dessa tjänster, samt lägger fram åtgärdsförslag för välfärdsområdesstyrelsen om hur de tjänster och servicekedjor som tillhandahålls den språkliga minoriteten ska utvecklas och om kraven på personalens språkkunskaper och utvecklingen av språkkunskaperna (förvaltningsstadgan § 27).

Beslutsförslag

Nationalspråksnämnden beslutar att godkänna tvåspråkighetsprogrammet och handlingsplanen som presenterats under mötet och finns som bilaga.

Beslut

Nationalspråksnämnden beslöt att godkänna tvåspråkighetsprogrammet och handlingsplanen som presenterats under mötet och finns som bilaga.

Mer information om beslutet ges av nationalspråksnämndens föredragande Kati Liukko, kati.liukko@vakehyva.fi.

Områdesstyrelsen, 30.05.2023, § 143

Bilagor

- 1 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kaksikielisyysohjelma.pdf
- 2 Vanda och Kervo välfärdsområdets tvåspråkighetsprogram.pdf
- 3 Handlingsplanen för tvåspråkighetsprogrammet.pdf
- 4 Kaksikielisyysohjelman toimintasuunnitelma.pdf

Vanda och Kervo välfärdsområde ska som tvåspråkigt välfärdsområde säkerställa att de språkliga rättigheterna tillgodoses i ordnandet och produktionen av välfärdsområdets tjänster. Välfärdsområdets tjänster ska ordnas så att invånarna och användarna av tjänsterna kan betjänas på nationalspråken, svenska eller finska, inom välfärdsområdets alla uppgiftsområden.

Bestämmelser om medborgarnas rätt att få tjänster på sitt eget modersmål och om myndigheternas skyldighet att producera dessa tjänster finns bland annat i Finlands grundlag (731/1999), språklagen (423/2003), lagen om de språkkunskaper som krävs av offentligt anställda (424/2003) samt i speciallagstiftningen om hälso- och sjukvården, den specialiserade sjukvården, socialvården och räddningsväsendet.

Enligt strategin för Vanda och Kervo välfärdsområde utarbetar välfärdsområdet ett tvåspråkighetsprogram som stöder de skyldigheter och mål som är lagstadgade och som fastställs i strategin. I samband med utarbetandet av programmet utvärderas och fastställs exaktare mål för utvecklingen av de svenskspråkiga tjänsterna under strategiperioden.

Tvåspråkighetsprogrammet stöder Vanda och Kervo välfärdsområdes värden som är: rättvisa, ansvar och mod. Syftet med tvåspråkighetsprogrammet är att ge hela personalen planenligt och systematiskt stöd så att de språkliga rättigheter som föreskrivs i lagstiftningen uppnås. Tvåspråkighetsprogrammet har sammanställts för tre huvudsakliga målgrupper: *klienter* som får vård och service på sitt eget språk, svenska eller finska, *personal* som ger vård och service på dessa språk samt *stödtjänster*. Som stöd för tvåspråkighetsprogrammet har man utarbetat en verksamhetsplan där målen, åtgärderna, indikatorerna och den ansvariga instansen framgår.

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar föreslå för välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige beslutar godkänna det bifogade tvåspråkighetsprogrammet för Vanda och Kervo välfärdsområde samt verksamhetsplanen för tvåspråkighetsprogrammet.

Beslut

Beslutsförslaget antogs enhälligt efter diskussion.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 144**Uppdatering av förvaltningsstadgan för välfärdsområdet från och med 12.6.2023**

VAKEDno-2022-12

Bilagor

1 Hallintosäntö 12.6.2023 lukien (aluehallitus 30.5.2023)

Ärendets beredare: stf. förvaltningsdirektör Riikka Liljeroos

Välfärdsområdets beslutanderätt utövas av välfärdsområdesfullmäktige, som dock via förvaltningsstadgan kan överföra sin beslutanderätt till välfärdsområdets övriga organ samt till förtroendevalda och tjänsteinnehavare. Förvaltningsstadgan för Vanda och Kervo välfärdsområde har godkänts första gången i välfärdsområdesfullmäktige 8.3.2022 § 4. Därefter har den uppdaterats flera gånger under 2022 samt vid välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde 6.2.2023 § 9 och 14.3.2023 § 19.

Efter att välfärdsområdets organiseringsansvar inleddes 1.1.2023 har mindre ändringsbehov i förvaltningsstadgan följts upp. Ändringsförslagen gäller följande punkter i förvaltningsstadgan:

- § 28: Under punkten Ta upp ärendet till behandling i välfärdsområdesstyrelsen har omnämmandet av välfärdsområdesstyrelsens föredragande strukits, eftersom välfärdsområdesdirektören är föredragande i välfärdsområdesstyrelsen.
- § 31, 32, 33, 34, 35 och 88: Hänvisningen till upphandlingsbefogenheterna har korrigerats med rätt paragrafnummer.
- § 31 och 32: Anmärkningar och klagomål som gäller flera sektorer har strukits från välfärdsområdesdirektörens befogenhet och de har lagts till sektordirektörernas befogenhet. Syftet är att sektordirektörerna i anmärkningar och klagomål som gäller flera sektorer undertecknar dem var för sig. Till välfärdsområdesdirektören har lagts till anvisningar som gäller flera verksamhetsområden (bestämmelser av permanent karaktär) och till sektordirektören på motsvarande sätt för den egna sektorns del. Dessutom finns det normala anvisningar för tjänsteorganisationen, om vilka tjänsteinnehavarbeslut inte fattas.
- § 32: Utnämningen av representanter vid föreningars möten har förtydligats.
- § 33 och 34: Stiliseringskorrigeringar.
- § 137: Ett omnämmande har lagts till om att en sakkunnig vid behov också kan delta på distans i presentationen av en enskild punkt.

Utkastet till förvaltningsstadga från och med 12.6.2023 finns också som bilaga till föredragningslistan. Alla ändringar har gjorts i dokumentet med grön och röd färg och dessutom med kommentarfunktionen.

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar föreslå för välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige beslutar godkänna det bifogade utkastet till uppdaterad förvaltningsstadga för Vanda och Kervo välfärdsområde från och med 12.6.2023.

Beslut

Beslutsförslaget antogs enhälligt utan diskussion.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 145**Utredning om servicesedlar i Vanda och Kervo välfärdsområde**

VAKEDno-2023-2070

Bilagor

1 Selvitys palveluseteleistä hyvinvointialueella (aluehallitus 30.5.2023).pdf

Utredning om servicesedlar i Vanda och Kervo välfärdsområde

Beredare av ärendet: direktör för organisationellt stöd Nina Linja

I budgeten för 2023 i Vanda och Kervo välfärdsområde har man skrivit in, att en del av rapporteringen av organiseringsansvaret rapporteras användningen av servicesedlar till välfärdsområdesstyrelsen i samband med beredningen av budgeten för 2024.

Servicesedeln är ett sätt att ordna lagstadgade social- och hälsovårdstjänster i välfärdsområdet. Lag om servicesedlar inom social- och hälsovården (569/2009) med ändringar (601/2022) reglerar användningen av servicesedlar. Syftet med lagen är att med hjälp av servicesedeln öka kundens och patientens valmöjligheter, förbättra tillgång till tjänster och främja samarbetet mellan välfärdsområdets social- och hälsovårdssektor och dess näringslivsväsende och producenterna av privata tjänster, Lagen om servicesedlar tillämpas på användningen av servicesedlar i välfärdsområdets ordnade social- och hälsovårdstjänster.

Servicesedeln är därför ett alternativ, med vilken Vanda och Kervo välfärdsområde ordnar tjänster åt sina invånare. Beviljandet av tjänsten grundar sig alltid på bedömningen av behovet av tjänsten och vården, som görs i välfärdsområdets tjänster. Användaren av servicesedeln har rätt att välja den serviceproducent som denne önskar, som är godkänd av välfärdsområdet. I en tjänst som tillhandahålls med servicesedel blir inte välfärdsområdet avtalspart när tjänsten avtalas, eftersom det rör sig om ett avtal mellan en kund i egenskap av konsument och serviceproducent. För tjänsten som produceras med servicesedel får man inte ersättning av FPA eller hushållsavdrag.

I Vanda och Kervo välfärdsområde används nio servicesedlar:

1. Servicesedel för personlig hjälp
2. Servicesedel för äldres långvariga serviceboende dygnet runt
3. Servicesedel för äldres kortvariga serviceboende dygnet runt under närståendevårdarens fritid
4. Servicesedel för hemvård
5. Servicesedel för barnfamiljernas tillfälliga hemservice
6. Servicesedel för närståendevårdarens lediga dag hemma
7. Servicesedel för serviceboende
8. Peruktjänst
9. Servicesedel för munhälsovården

Servicesedlarna överfördes 1.1.2023 som sådana från Vanda stad till välfärdsområdet för att trygga en säker övergång. Kervo stad använde sig tidigare av bara en servicesedel, servicesedel för stöd av närståendevård, som täckte närståendevårdens

lagstadgade vård som ges hemma under fritid. Denna servicesedel avskaffades och man tog i bruk den ersättande servicesedeln som överförts från Vanda stad, och som till innehållet bättre motsvarade kundbehoven och kundernas önskemål än vad Kervos servicesedel gjorde.

Som en del av överföringen av ordnandeansvaret i välfärdsområdet har man granskat det nuvarande tillståndet på servicesedlarna. Granskningen har omfattat granskning av innehållet i servicesedlarna med kraven för servicesedlarna som finns i regelboken, granskning av värdet på servicesedlarna samt granskning av antalet användare av servicesedlarna. Den upprättade utredningen om Vanda och Kervo välfärdsområdets servicesedlar finns som bilaga.

I utredningen upptäckte man, att antalet användare av servicesedlar varierar stort mellan olika servicesedlar. De flesta aktiva användarna finns i servicesedlarna för munhäsovården och personlig hjälp och minst i servicesedeln för serviceboende. Servicesedlarna ses och upplevs som en viktig åtgärd i utbudet att ordna tjänster i välfärdsområdet.

På basis av granskningen som gjorts i utredningen har man upptäckt uppdaterings-/ändringsbehov i sex nuvarande servicesedlar. Uppdateringsarbetet har inletts i samarbete med serviceområdet Organisationellt stöd och upphandlingar samt med sektorer som ansvarar för servicesedlarna i fråga. Syftet är, att uppdateringsarbetet med servicesedlarna ska bli klart under sommaren och hösten så att de kan behandlas av välfärdsområdesstyrelsen i slutet av hösten 2023. Enligt 46 § i välfärdsområdets förvaltningsstadga beslutar välfärdsområdesstyrelsen om servicesedlarnas regelbok, servicesedlarnas villkor och värde, samt om servicesedlarnas användningsändamål. I regelboken fastställer områdesstyrelsen beviljandekriterierna och servicesedeltjänstens villkor åt serviceproducenterna enligt servicesedellagens 5 §.

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar att anteckna för kännedom utredningen om Vanda och Kervo välfärdsområdets servicesedlar som finns som bilaga.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt efter diskussionen.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Antero Eerola lämnade Vänsterförbundets fullmäktigegruppens protokolluttalande, vilket hade följande lydelse: *"Servicesedeln för munhäsovården ska förutom tandläkare även i fortsättningen täcka besök hos munhygienist."*

§ 146**Köp av aktier i Sansia Oy**

VAKEDno-2023-1859

Bilagor

- 1 4_Osakassopimus.pdf
- 2 1_PUITESOPIMUS_Vantaan_ja_Keravan_hyvinvointialue.pdf
- 3 Tarjous_Vantaan_ja_Keravan_hyvinvointialue.pdf

Beredare av ärendet: Upphandlingschef Marianne Punkki

Sansia Oy är ett aktiebolag som fungerar som inköpscentral enligt lagen om offentlig upphandling, och har sammanlagt 140 offentliga samfund som sina ägare. Bolagets hemort är Kuopio och dess största ägare i slutet av 2022 var Kuopio stad (24,4 %) och Norra Savolax välfärdsområde (22,5 %).

Bolagets omsättning var 12,8M€ och resultatet var 28,9 t€ 2022. Bolagets personal var 63 i slutet av 2022. Under 2022 har bolaget genomfört över 300 upphandlingar och har 2 227 gällande avtal. Årsköpen på bolagets genomförda avtal var 454,8 M€ under 2022.

Bolaget är icke-vinstdrivande och dess verksamhet finansieras med serviceavgifter som betalas av avtalsleverantörer. Bolagets gjorda upphandlingsbeslut grundar sig på ramavtal och uppdrag som kunden givit.

Sansia Oy avses som inköpscentral enligt lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) 4 § 12. Enligt lagen avser man upphandlingsenhet med inköpscentral, som tillhandahåller inköpsverksamhet och eventuellt stödverksamhet för upphandlingar åt de upphandlingsenheter som direkt eller indirekt äger den eller sådana upphandlingsenheter, vars rätt att använda inköpscentralens funktioner särskilt har föreskrivits. Förutsättningen är, att inköpscentralen fungerar för att sköta ovan nämnda uppgifter och att det uttryckligen har grundats för att sköta dessa uppgifter eller skötseln av dessa uppgifter har föreskrivits eller reglerats som verksamhetsområde för inköpscentralen. Användning av inköpscentralen förutsätter alltså antingen rättighet enligt lagen eller ägandeförhållande till enheten.

Vanda stads avtal nr 302194 av skyddskläder för akutuården och nr 302191 av tjänstekläder för räddningsväsendet, som används i Mellersta Nylands räddningsverk i Vanda och Kervo välfärdsområde har överförts till Vanda och Kervo välfärdsområde enligt lagen för genomförandet av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om genomförandet av den lagstiftning som gäller reformen (616/2021). Köp genom dessa avtal var sammanlagt 141 065 euro 2022. För att Vanda och Kervo välfärdsområde ska kunna utnyttja dessa avtal, delta i gemensamma upphandlingar som rör dessa behov och använda Sansia Oy som inköpscentral, ska det vara bolagets ägare.

För dessa avtal har Mellersta Nylands räddningsverk bedömt, att en gemensam upphandling i ovan nämnda upphandlingar är viktig, då räddningslagen förutsätter att räddningsverkets personal använder tjänstekläder. Alla parter som använder finska räddningstjänstens tjänstekläder dvs räddningsverken, regionförvaltningsverken,

räddningsinstitutet och inrikesministeriet deltog i den gemensamma upphandlingen som Sansia ordnade. Tjänstekläder finns inte att tillgå från andra leverantörer än den part som Sansia har upphandlat av.

Sansia Oy:s styrelse har bolagsstämmans 12.4.2018 befogenhet att ordna en avgiftsbelagd riktad aktieutdelning och bolagets styrelse har på sitt möte 9.5.2018 beslutat att ordna en riktad nyemission. Sansia Oy erbjuder Vanda och Kervo välfärdsområde en aktie att tecknas till ett pris på två tusen euro.

Delägarskap i bolaget förpliktigar inte till betalningar åt bolaget. Bolagets styrelse har den 31.8.2015 beslutat, att man inte tar ut några avgifter av parterna som baserar sig på delägarskap. Upphandlingstjänstens inkomstfinansiering grundar sig i huvudsak på serviceavgifter som faktureras av leverantörerna. Timbaserade tjänster faktureras av kunden enligt gällande prislista.

I samband med aktieemissionen ska delägaren godkänna ramavtalet som rör tjänsterna.

Som bilaga finns bolagets anbud, ramavtal och delägaravtalet mellan bolagets aktieägare, och anslutningsanvisningar, bolagets bolagsordning och årsberättelse som kompletterande material.

Utöver ovan nämnda upphandlingar som gjorts av Mellersta Nylands räddningsverk möjliggör bolagets delägarskap även genomförandet av Vanda och Kervo välfärdsområdets andra upphandlingar genom bolaget, enligt överenskommelse med bolaget.

Enligt 47 § i Vanda och Kervo välfärdsområdets förvaltningsstadga fattar välfärdsområdesstyrelsen beslut om köp, försäljning och byte av aktier. Enligt den ovan nämnda bestämmelsen åligger det områdesstyrelsen att besluta om frågan.

Beslutsförslag

Områdesstyrelsen beslutar att:

1. anteckna en (1) Sansia Oy:s aktie och betala ett teckningspris på två tusen (2000) euro till bolaget;
2. godkänna det bifogade ramavtalet med bolaget som finns i bilagan.

Mötesbehandling

Ossi Kivimäki avlägsnade sig från sammanträdet under behandlingen av ärendet kl. 10.15.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt efter diskussionen.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 147**Godkännande av arrendeavtal för Dickursby beredskapsstation**

VAKEDno-2023-1586

Bilagor

1 Maanvuokraussopimus_luonnos.pdf

Räddningsnämnden i Vanda och Kervo välfärdsområde tog på sitt sammanträde 26.4.2023 § 20 beslut om valet av huvudentreprenör för Dickursby beredskapsstation. Byggandet av Dickursby beredskapsstation inleds i maj 2023.

Vanda och Kervo välfärdsområde och Vanda stad har i samarbete berett val av byggplatser för beredskapsstationen som finns i Vanda och Kervo välfärdsområdets investeringsprogram. Till byggplats till Dickursby beredskapsstation har man valt tomten på adressen Sågvägen 2, 01300 Vanda, fastighetsbeteckning 92-60-65-2.

Vanda stad erbjuder ovan nämnda tomt för arrende med följande huvudvillkor:

- Målet för arrendet är Vanda stads fastighet som ligger i stadsdelen Sandkulla, fastighetsbeteckning 92-60-65-2. Arealen för hyresområdet är 2227 m².
- Hyrestiden är 15.5.2023-14.5.2073.
- Hyran är 8350 euro om året. Hälften av ovan nämnda hyra tas ut sex månader från att hyresförhållandet inleds.
- Årshyran binds till levnadskostnadsindex (1951/10=100)

Beslutsförslag

Områdesstyrelsen beslutar att:

1. Godkänna villkoren för markarrendeavtalet som upprättas med Vanda stad;
2. Befullmäktiga direktören för lokalcentralen att underteckna markarrendeavtalet som finns som bilaga och göra specificeringar av teknisk karaktär och mindre ändringar.

Mötesbehandling

Jari Sainio och Patrik Karlsson meddelade anställningsjäv och Pirjo Luokkala och Tanja Aidanjuuri meddelade samfundsjäv. De avlägsnade sig från sammanträdet under behandlingen av ärendet och beslutsfattandet kl. 10.17.

Beslutsförslaget godkändes enhälligt utan diskussion. Efter beslutsfattandet kom Jari Sainio, Patrik Karlsson, Pirjo Luokkala och Tanja Aidanjuuri tillbaka till sammanträdet kl. 10.18.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt utan diskussion.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 148**Godkännande av anvisningen för uppgörande av budget och ekonomiplan för Vanda och Kervo välfärdsområde 2024–2026**

VAKEDno-2023-2072

Bilagor

1 Talousarvion laadintaohje 2024-2026.pdf

Beredare av ärendet: ekonomidirektör Hanna Heinikainen

Enligt 75 § i förvaltningsstadgan för Vanda och Kervo välfärdsområde ska välfärdsområdesstyrelsen godkänna anvisningar för hur budgeten ska göras upp.

Anvisningar för hur budgeten görs upp gällande budget- och ekonomiplanen år 2024–2026 har utarbetats för Vanda och Kervo välfärdsområde. Syftet med anvisningen är att samla centrala handlingar som styr verksamheten i ett dokument, särskilt med tanke på finansiering och budgetberedning samt på ett allmänt plan ge anvisningar om beredning. Anvisningen innehåller dessutom en tidtabell för utarbetningen.

Anvisningarna definierar budgetens och ekonomiplanens innehåll till den del de är kända när anvisningarna utarbetas. Anvisningarna för hur budgeten och ekonomiplanen ska göras upp har utarbetats på basis av de uppgifter om ekonomi och verksamhet som varit kända vid den tidpunkten då anvisningar för hur budgeten görs upp har publicerats.

Bakgrund

Organiseringsansvaret för social- och hälsovården samt räddningsväsendet överfördes till välfärdsområden 1.1.2023. Ett välfärdsområde är ett offentligrättsligt samfund som har självstyre inom sitt område (lagen om välfärdsområden 611/2021). Finansieringsmodellen av välfärdsområdena grundar sig i huvudsak på statlig finansiering och delvis på kund- och användaravgifter. Med stöd av självstyren har välfärdsområden rätt att självständigt besluta om hur den allmänt täckta basfinansieringen riktas för att sköta sina uppgifter.

Principerna för utarbetandet av budget och ekonomiplan för välfärdsområdet

Enligt 115 § i lagen om välfärdsområden ska välfärdsområdesfullmäktige före utgången av varje år godkänna en budget för välfärdsområdet för det följande kalenderåret. Budgeten ska innehålla en investeringsplan samt en ekonomiplan för tre eller flera år. Budgetåret är planperiodens första år. Budgeten ska iakttas i välfärdsområdets verksamhet och ekonomi.

I budgeten inkluderas de anslag och beräknade inkomster som krävs för att uppnå målet för uppgifterna och verksamheten. Dessutom ska den innehålla en redogörelse för hur finansieringsbehovet ska täckas. Finansieringsbehovet får inte täckas med långfristiga lån. Välfärdsområdets budget och ekonomiplan ska innehålla en driftsekonomi- och resultaträkningsdel samt en investerings- och finansieringsdel.

Enligt lagen om välfärdsområden ska i ekonomiplanen godkännas målen för välfärdsområdets verksamhet och ekonomi som verkställer välfärdsområdesstrategin. Ekonomiplanen ska upprättas så att den är i balans eller uppvisar överskott senast vid

utgången av det andra året efter budgetåret. Ett underskott i balansräkningen ska täckas inom två år från ingången av det år som följer efter det att bokslutet fastställdes.

Enligt § 24 i lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021) förhandlar social- och hälsovårdsministeriet årligen separat med varje välfärdsområde om genomförandet av de social- och hälsovårdens uppgifter som omfattas av dess organiseringsansvar. Finansministeriet deltar i förhandlingarna. I förhandlingarna behandlas bland annat hur behovet och kvantiteten av tjänster och övriga åtgärder kan uppskattas och förutses, hur produktiv och kostnadsnyttoeffektiv social- och hälsovården är samt hur kostnaderna utvecklas och finansieringen räcker i välfärdsområdet.

Behandling av budgetförslaget

Uppgörandet av budgeten i Vanda och Kervo välfärdsområde har inletts med att utarbeta en verksamhetsmiljöanalys, som presenterades för välfärdsområdesfullmäktige och -styrelsen i april 2023. Välfärdsområdesstyrelsen ger vägledning för budgetberedningen i vårens och höstens strategiseminarium.

Välfärdsområdesdirektörens budgetförslag publiceras 24.10.2023, efter vilken fullmäktigegruppernas behandling av budgetförslaget inleds. Ledamöterna och fullmäktigegrupperna har en möjlighet att ställa skriftliga frågor och begära om utredningar som rör budgeten, som välfärdsområdet ger svar på. Efter detta kan fullmäktigegruppen göra ändringsförslag på välfärdsdirektörens budgetförslag. Alla ändringsförslag skickas till fullmäktigegrupperna för utvärdering innan budgetförhandlingarna kompletterade med föredragarens eventuella förslag. Syftet med utvärderingen är, att förslag som har fått ett tydligt understöd med viktat enligt fullmäktigegruppernas storlek kan godkännas direkt som en del av budgetförslaget, budgetförslag som blivit utan understöd kan utelämnas från förhandlingarna och förhandlingen riktas mot ändringsförslag som blir kvar. I anvisningen för budgeten föreslår man att man drar upp en riktlinje, där gränsen mellan direkt understöd och avslag är 55 % eller mer. De kvarvarande ändringsförslagen tas upp för behandling i budget- och ekonomiplansförhandlingen 21.11.2023.

Välfärdsområdesstyrelsen behandlar budgetförslaget 2024 för Vanda och Kervo välfärdsområde och ekonomiplanen 2024–2026 på sitt sammanträde 28.11.2023, efter vilken ärendet ska gå till behandling i välfärdsområdesförvaltningen 12.12.2023.

Beslutsförslag

Områdesstyrelsen beslutar att:

1. godkänna bifogade anvisningar för hur budgeten ska göras upp,
2. befullmäktigar ekonomiberedningsdirektören att under 2023 precisera och komplettera anvisningarna för hur budgeten görs upp för de delar som det behövs.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt utan diskussion.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 149**Utseendet av kandidater till Välfärdsområdesbolaget Hyvil Ab:s nomineringsråd**

VAKEDno-2022-795

Beredare av ärendet: tf. förvaltningsdirektör Riikka Liljeroos

Välfärdsområdesstyrelsen för Vanda och Kervo välfärdsområde beslutade vid sitt sammanträde 28.3.2023 § 83:

1. att i Välfärdsområdesbolaget Hyvil Ab:s aktieemission anteckna 10 st. av bolagets aktier till ett pris av 2000 euro/aktie;
2. godkänna bolagets bifogade aktieägaravtal;
3. befullmäktiga sektordirektören för koncern tjänster att vid behov göra mindre ändringar i aktieägaravtalet samt underteckna aktieägaravtalet samt andra eventuella dokument som krävs för delägarskap;
4. att en utredning om inledandet av Hyvil Ab:s verksamhet och dess resultat förs till välfärdsområdesfullmäktige under 2024;
5. tar ställning, om man ändå ska ha representation i bolagets beslutsfattande i Vanda och Kervo välfärdsområde.

I aktieägaravtalet kommer parterna överens om, att valet av medlemmar till Bolagets styrelse förbereds av nomineringsrådet. Nomineringsrådets uppgift är att försäkra sig vid beredning av nomineringsförslaget, att alla Aktieägare har lika påverkningsmöjlighet att delta i valet av gemensamma företrädare för Parterna. Med denna bestämmelse tryggar man att förutsättningarna för bestämmanderätten uppfylls som rör den anknutna enhetens ställning.

Aktieägarna nominerar både en man och en kvinna per valområde som kandidat till styrelsen. Aktieägarna har rätt att per valområde utse gemensamma medlemmar till styrelsen, genom vilka dessa Aktieägare tillsammans använder bestämmanderätt i bolaget.

Styrelsens medlemmar väljs för två (2) år åt gången så att mandatperioden börjar med valet och löper ut när följande bolagsstämma tar slut. Följande principer ska tillämpas vid val av styrelse. När styrelsen byts är minst tre (3) medlemmar i styrelsen i tur att avgå. Minst två (2) av styrelsens medlemmar fortsätter även under den andra mandatperioden. Den styrelsemedlem som står i tur att avgå kan väljas för en ny två (2) års period. Styrelsen väljer ordförande och vice ordförande bland medlemmarna. Parterna utser medlemmar till styrelsen, som har nödvändig och tillräcklig erfarenhet av Bolagets verksamhet och ändamål.

Nomineringsrådets uppgift är

- Samla in förslag från utnämningrättsliga parter.
- Presentera en rekommendation för bolagsstämman om förslag till medlemmar i styrelsen och
- Utreda lämpliga kandidater bland Aktieägarna till medlemmar i följande styrelse under mandatperioden.

-
- Nomineringsrådet lämnar ett förslag på styrelsemedlemmar i god tid innan Bolagets egentliga bolagsstämma.

Nomineringsrådets medlemmar utses per valområde, två medlemmar från varje område. Vanda och Kervo välfärdsområde hör till samma valområde som Östra Nylands välfärdsområde, Västra Nylands välfärdsområde, Mellersta Nylands välfärdsområde, Helsingfors stad samt Kommunförbundet. Nomineringsrådets medlemmar har rätt föreslå en styrelsemedlem från varje valområde. Valområdets kandidater använder tillsammans bestämmelserätten genom styrelsens medlemmar. Dessutom har HUS-sammanslutningen rätt att utse en styrelsemedlem.

Helsingfors stad, Västra Nylands, Vanda och Kervo, Mellersta Nylands och Östra Nylands välfärdsområden har tillsammans utarbetat ett förslag på medlemmar till nomineringsrådet.

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar att utse Helsingfors biträdade borgmästare Daniel Sazonovin och kontaktchef Inga Nyholm till gemensamma kandidater för valområdet.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt efter diskussionen.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 150**Svar på fullmäktigemotionen om att utarbeta en neurodiversitetsstrategi för Vanda och Kervo välfärdsområde**

VAKEDno-2022-67

Kompletterande material

1 Kansallinen mielenterveysstrategia 2020-2030.pdf

Ärendets beredare: sektordirektören för tjänster för barn, unga och familjer Hanna Mikkonen och sektordirektören för hälso- och sjukvårdstjänster Kati Liukko

Vid välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde 19.4.2022 § 44 lämnade Jussi Saramo fullmäktigemotionen "Fullmäktigemotion för utarbetande av en neurospektrumstrategi". Fullmäktigemotionen har undertecknats av 20 fullmäktigeledamöter. Fullmäktigemotionen lydde enligt följande:

"Antalet neuropsykiatriska diagnoser ökar och beroende på beräkningssättet kan upp till 10 % av befolkningen betraktas som en person inom neurospektrumet. Ett enormt antal människor blir ändå fortfarande utan diagnos och det finns många övergripande problem i tjänsterna.

Människor inom neurospektrumet, till vilka hör bland annat autismspektrumet, ADHD och Tourettes syndrom, upplever ständigt utmaningar i olika skeden av livet. Utmaningar och problem med att förstå stödbehoven förekommer i stor utsträckning redan inom småbarnspedagogiken, i skolan och studierna.

Trots det stora behovet är tjänsterna för människor inom neurospektrumet splittrade, produktionsansvaret oklart och man får ofta inte tillräckligt och nödvändigt stöd i rätt tid. Dessutom finns det stora ojämlikheter i hur tjänsterna förverkligas och familjerna är själv tvungna att reda ut sina rättigheter till olika stödformer, vilket för många kan ta flera år. Om diagnosen drar ut på tiden orsakar det en negativ spiral och orsakar problem på individ- och samhällsnivå. I synnerhet i övergångsfaser finns det en ökad risk för att en person inom neurospektrumet inte får den hjälp och det stöd hen behöver.

Inom primärvården varierar kompetensen mycket och vårdvägarna är slumpmässiga. I synnerhet inom mentalvårdstjänsterna är kunskap om neurospektrumet väsentligt, eftersom personernas psykiska diagnos kan dölja neuropsykiatriska störningar. Upp till 40 procent av dem som fått en diagnos inom autismspektrumet har också en psykiatrisk diagnos och dessutom har de en förhöjd självmordsrisk.

Ett stort problem är också genomförandet av stöd för lärande och skolgång samt individuella arrangemang och undervisningsarrangemang. Stödet och arrangemangen varierar områdesvis och är på många ställen bristfälliga, särskilt bland barn och unga inom autismspektrumet. Stödbehoven identifieras inte alltid, eftersom var och en har individuella och varierande symtom, styrkor och stödbehov.

På grund av splittrade tjänster, brister i kompetensen bland yrkesutbildade personer, variationer i stödet för skolgången och i primärvårdens kännedom om neurospektrumet återspeglas utmaningarna lätt också i personens närståendes liv och hela familjens ork. De anhöriga är ofta tvungna att utföra uppgifter som borde höra till samhället.

Med hjälp av den neuropsykiatriska strategin är det möjligt att förenhetliga de neuropsykiatriska tjänsterna, förbättra kvaliteten på tjänsterna och personalens kompetens, förtydliga olika stödformer och utveckla stödet i övergångsskeden.

Med stöd av det ovan nämnda förslår vi att Vanda och Kervo välfärdsområde vidtar åtgärder för att bereda en neurospektrumstrategi."

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde 18.5.2022 att anteckna fullmäktigemotionen för kännedom och skickade den vidare till sektordirektören för hälso- och sjukvårdstjänster och sektordirektören för tjänster för barn, unga och familjer för beredning. Svaret ombads beredas när sektordirektörerna inledde sitt arbete.

Motionen lämnades in redan 2022, men besvaras först nu på grund av att välfärdsområdet nu har inlett verksamheten. Svaret grundar sig på den aktuella situationen. Enligt välfärdsområdets förvaltningsstadga, som var i kraft 2022, tillämpades inte tidsfristen på 6 månader för svaren på fullmäktigemotionerna 2022 och därför kommer svaret på motionen att tas upp för beslutsfattande nu.

Svar på fullmäktigemotionen:

Sektorn för tjänster för barn, unga och familjer

Sektorn för tjänster för barn, unga och familjer har till uppgift att främja välbefinnandet hos barn, unga och familjer i välfärdsområdet genom att ordna lagstadgade förebyggande, stödjande och korrigerande social- och hälsovårdstjänster. Sektorn har ställt upp som mål bl.a. att förtydliga arbetsfördelningen mellan aktörer som stöder och vårdar barns och ungas psykiska hälsa och att intensifiera samarbetet mellan såväl vårdinstanser som kommuner, organisationer och andra aktörer, så att dessa aktivt arbetar för att stärka barns, ungas och familjers välfärd. (Budgeten 2023 och verksamhetsplaner)

De neuropsykiatriska särdragen är i regel närvarande under hela livet i barnets/den ungas vardag och även i hans närmiljö. Därför är tidigt stöd (i första hand psykoedukation, stöd i vardagen, vid behov diagnostik samt vård och rehabilitering) viktigt för att barnet/den unga och även hans närmaste krets ska lära sig att leva med särdragen och hitta lämpliga sätt att bevara funktionsförmågan i olika situationer i vardagen. Ett viktigt mål för sektorn är att till exempel i och med ADHD-behandlingsvägen, i enlighet med God medicinsk praxis-rekommendationen, föra diagnostik, uppföljning och stöd till basnivån så nära barnets och den ungas vardag som möjligt. För elever i den grundläggande utbildningen har diagnostiken byggts in i elevhälsotjänsterna. I vårdplanen, som utarbetas av en läkare, antecknas de stödåtgärder som överenskommit med elevhälsan, eventuell läkemedelsbehandling och enligt behov handledning t.ex. vidare till familjerådgivningen eller till Nuppi. Samtidigt kan man erbjuda barnets vårdnadshavare stöd för att fungera tillsammans med ett barn som betar sig utmanande.

För föräldrar till barn med neuropsykiatriska särdrag är information av största vikt och i Vanda och Kervo välfärdsområde har man velat satsa på att tillhandahålla informationen på ett lättillgängligt sätt. Som en del av utvecklingen av familjecentren inom projektet Framtidens social- och hälsocentral har man skapat psykoeduktivt material som är tillgängligt för familjerna på Vanda och Kervo välfärdsområdes

Youtube-kanal. Videorna beskriver det neuropsykiatriska spektrumet och ger vårdnadshavarna praktiska tips för vardagen och om hur man agerar med barnet. Videorna lämpar sig för vårdnadshavare och familjer som behöver stöd med utmaningar i anslutning till barnets beteende, uppmärksamhet och/eller interaktion. Youtube: @vakehyva. En del av videorna finns på svenska, engelska, ryska och estniska.

En fungerande växelverkan mellan den vuxna och barnet utgör grunden för all verksamhet och barnets välfärd. Positiv växelverkan gör det möjligt för barnet att uppleva trygghet. Neuropsykiatriska svårigheter återspeglas lätt i interaktionerna och ökar risken för negativa interaktionscirklar. Förutom individuella vårdvägar arbetar man därför till exempel inom elevvården också tillsammans för välfärden. Detta omfattar till exempel systematiskt arbete med klasser och elevgrupper, verksamhet som riktar sig till föräldrar och som främjar elevernas studier, lektioner som främjar emotionella färdigheter och interaktionsfärdigheter och utbildning av lärarna i frågor som påverkar elevernas välfärd.

Alla enheter inom tjänsterna för barn, unga och familjer har i början av året satsat på ett arbetssätt som förenhetligar, utvecklar och samordnar arbetet. Enheternas, uppgiftsområdenas och serviceområdets verksamhetsplaner stöder detta arbete. Flera utvecklingsplaner (bl.a. tjänster som tillhandahålls i hemmen för barnfamiljer och rådgivnings- och handledningstjänster för barnfamiljer) har utarbetats och inletts under våren 2023. För personalen inom tjänsterna för barn, unga och familjer har det ordnats utbildning om neuropsykiatriska symtom som stöd för arbetet. Man kommer att fokusera på ämnet och satsa på åtgärder även i fortsättningen i samband med att utbildningsplanen utarbetas.

Sektorn för hälsovårdstjänster

Sektorn för hälsovårdstjänster producerar lagstadgade primärvårdstjänster för vuxna personer inom neurospektrumet. Vid ordnandet av tjänsterna beaktas dessutom den nationella strategin för psykisk hälsa 2020–2030 (bifogas som kompletterande material), som gäller alla tillstånd i anknytning till den psykiska hälsan och som klassificeras som psykiska störningar oberoende av diagnos. Strategin beaktar således också vuxna inom neurospektrumet. Särskilda tyngdpunkter i den nationella strategin är bl.a. tidigt stöd och utveckling av mentalvårdstjänsterna.

Målet för sektorn för hälsovårdstjänster är att fortsätta utveckla lågtröskeltjänsterna inom mentalvården. Inom sektorn svarar man på problem med anknytning till den psykiska hälsan genom att förbättra tillgången till mentalvårdstjänster och tjänsternas effektivitet. Dessutom stärks mentalvårdshjälpen genom att öka både resurserna och kompetensen i första linjen. Kvaliteten på vårdverksamheten styrs av God medicinsk praxis-rekommendationerna. En bra kundorienterad service tryggas dessutom genom en utveckling av vårdvägarna. Samarbetet för att utveckla vårdvägarna fortsätter med olika sektorer och den specialiserade sjukvården.

Under de senaste åren har misstankar om i synnerhet vuxnas ADHD ökat. Utredningarna och diagnostiseringen av en misstanke om ADHD hos vuxna grundar sig på uteslutning av andra psykiska störningar och kräver omfattande utredningar inom primärvården och den specialiserade sjukvårdens arbetsinsats. Denna process kräver väldigt mycket resurser. Största delen av de vuxna som misstänker störningar i

neurospektrumet klarar sig relativt bra. Behovet av mentalvårdstjänster är redan nu stort och alla resurser som vi använder för att undersöka en störning i neurospektrumet är minskar på resurserna som kan riktas till de grupper vars prognos är sämre.

Eftersom diagnostiseringen av neurospektrumstörningar hos vuxna och inledandet av medicinering kräver konsultation av och/eller möten med en specialistläkare i psykiatri, kan vi inte heller bygga upp vården utan att vuxenpsykiatrien deltar. För att underlätta diagnostiseringen och vården av neuropsykiatriska patienter och öka tjänsternas effektivitet behöver vi ett tätare samarbete mellan den specialiserade sjukvården och primärvården, riktlinjer för diagnostisering och framför allt prioritering.

Inom HUS område har det gjorts flera försök att skapa en fungerande vårdkedja för vuxna ADHD-patienter, som även mentalvårdsenheten i Vanda har deltagit i så att vi konsekvent ska kunna svara på det ökade servicebehovet. Ändå befinner vi oss i välfärdsområdet fortfarande i en situation där en större del av befolkningen upplever att de behöver diagnostiska utredningar än vad vi kan tillhandahålla.

Personalens kompetens har stärkts med hjälp av utbildningar. I en färsk fortbildning 25.4 för allmänläkare i psykiatri och missbruksmedicin behandlades bland annat diagnostik och behandling av ADHD hos vuxna. Behovet av tilläggsutbildning har noterats även inom andra yrkesgrupper. Sektorn för hälsovård beaktar även i fortsättningen temat neurospektrum i den kommande utbildningsplanen. Personalens kompetens ska stärkas inom hälsostationstjänsterna, särskilt mentalvårdstjänsterna.

Sektorn för hälsovårdstjänster konstaterar att problemen i vårdkedjorna då det gäller neurospektrumstörningar hos vuxna inte kan lösas med välfärdsområdets neurospektrumstrategi. Däremot behöver vi riksomfattande handledning och prioriteringar för vilka alla som upplever neuropsykiatriska symtom ska undersökas inom den offentliga hälso- och sjukvården samt framför allt en tydligare arbetsfördelning mellan vuxenpsykiatrien och primärvården. Om det nationellt konstateras att primärvården i fortsättningen ansvarar för diagnostiseringen och behandlingen av neurospektrumstörningar hos vuxna, bör ändamålsenliga utbildningar och resurser ordnas för detta.

Gemensamt avslutande utlåtande från sektorn för tjänster för barn, unga och familjer och sektorn för hälsovårdstjänster

Vi anser att det för närvarande inte finns något behov av att bereda en separat neurospektrumstrategi. Vanda och Kervo välfärdsområde fortsätter ovan nämnda utvecklingsåtgärder och följer eventuella ändringar i lagstiftningen samt nationella mål.

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar föreslå för välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige antecknar den inkomna utredningen som svar på fullmäktigemotionen för kännedom och konstaterar att fullmäktigemotionen är slutbehandlad.

Beslut

Beslutsförslaget antogs enhälligt utan diskussion.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 151**Svar på fullmäktigemotionen om förebyggande arbete med låg tröskel**

VAKEDno-2022-67

Beredare av ärendet: sektordirektör för tjänster för barn, unga och familjer Hanna Mikkonen

Vid välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde 19.4.2022 § 44 lämnade Vänsterförbundets regionfullmäktige-grupp fullmäktigemotionen "Förebyggande lågtröskelarbete". Fullmäktigemotionen har undertecknats av 37 fullmäktigeledamöter. Fullmäktigemotionen lydde enligt följande:

"I social- och hälsovårdsreformen och välfärdsområdets framtida social- och hälsocentralprojekt har övergången från tunga tjänster till en verksamhetsmodell och ett arbetssätt som är förebyggande och förutseende fastställts som ett viktigt mål. Övergången till förebyggande arbete stärker människors välfärd och hälsa. Det är också ett verktyg för att dämpa kostnadsökningen.

Vikten och betydelsen av förebyggande arbete betonas särskilt av den vård- och serviceskuld som uppstått under coronatiden, varvid diagnostiken och behandlingen av flera sjukdomar har fördröjts och behovet av tjänster har ökat. De människor som befinner sig i den allra mest sårbara ställningen har sämsta möjligheter att skydda sig mot samhälleliga kriser och krisernas konsekvenser för deras liv är i allmänhet de mest dramatiska.

Behovet av socialservice och i synnerhet socialservice med låg tröskel har ökat under coronatiden. Under coronatiden har i synnerhet våldsbrott som begåtts av personer yngre än 15 år blivit vanligare och råare och de psykiska problemen hos klienterna inom barnskyddet har ökat mycket. Vi står inför en akut, omedelbar nöd och ett stort behov av att hitta nya sätt att påverka situationen.

Tjänsterna i Vanda-Kervo välfärdsområde och kommunernas välfärdsarbete ska vara tätt sammankopplade och detta arbete ska inledas omedelbart, utan dröjsmål. I det förebyggande arbetet ska verksamheten inom primärvården och socialvården i välfärdsområdet systematiskt och koordinerat kombineras med det välfärdsarbete som olika organisationer och kommuner ansvarar för.

Det förebyggande arbetet ska föras ut och förankras där människor rör sig och träffar varandra. Tillgången till tjänster måste göras lätt. För att kunna erbjuda lågtröskeltjänster krävs också att man innovativt funderar på nya verksamhetsätt och omsätter dem i praktiken. Det ökade behovet av förebyggande lågtröskeltjänster gäller alla åldersklasser, från graviditet till de sista levnadsåren.

Vänsterförbundets fullmäktige-grupp och övriga undertecknade föreslår för välfärdsområdet att det omedelbart börjar kartlägga:

- a) förebyggande arbetsformer i varje åldersgrupp*
- b) nya innovativa sätt att genomföra förebyggande verksamhet*
- c) verksamhetsmodeller för hur förebyggande tjänster erbjuds enligt principen om låg tröskel så nära människor som möjligt och*

d) omedelbart inkludera olika organisationer och välfärdsarbetet i kommunerna i beredningen

e) Utifrån denna beredning skapas en systematisk modellering av hur det förebyggande arbetet förankras inom hela välfärdsområdets verksamhet. Koordineringen av den förebyggande modellen och utvärderingen av dess effektivitet görs som en del av skapandet av modellen."

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde 18.5.2022 § 85 anteckna fullmäktigemotionen för kännedom och vidarebefordra den till sektordirektören för tjänster för barn, unga och familjerna för beredning och att svaret bereds i det skede då sektordirektören har inlett sitt arbete.

Motionen lämnades in redan 2022, men besvaras först nu på grund av att välfärdsområdet nu har inlett verksamheten. Svaret grundar sig på den aktuella situationen. Enligt välfärdsområdets förvaltningsstadga, som var i kraft 2022, tillämpades inte tidsfristen på 6 månader för svaren på fullmäktigemotionerna 2022, och därför kommer svaret på motionen att tas upp för beslutsfattande nu.

Svar på fullmäktigemotionen:

I Vanda och Kervo välfärdsområde utarbetas under 2023 den första välfärds- och hälsoplanen. I välfärdsplanen sammanställs en lägesbild av befolkningens välfärd och hälsa i området och uppställs bl.a. mål för verksamheten för tidigt stöd med beaktande av organisations-, förenings- och kommunsamarbetet. Ett fungerande samarbete med områdets olika intressentgrupper stärker tillgången till kundorienterade och förebyggande tjänster i området.

Enligt strategin för Vanda och Kervo välfärdsområde ska tjänsterna riktas i rätt tid så att barns, ungas och barnfamiljers välfärd förbättras. Tjänsterna ska kunna stödja barn och barnfamiljer och särskilt erbjuda effektiva former av tidigt stöd med beaktande av bl.a. utvecklingen av lågtröskeltjänster inom mental- och missbrukarvården. Utvecklingen av tidigt stöd för barn och unga görs tillsammans med vårdnadshavarna, småbarnspedagogiken och skolorna genom att tillhandahålla tjänsterna i barnens och ungdomarnas vardagsmiljö. Enligt strategin genomförs och utvecklas familjecenterverksamheten under fullmäktigeperioden, som sammanlänkar de aktörer som arbetar med barnfamiljer, inklusive organisationspartner, och detta främjar en smidig tillgång till service för klienterna och stöd i rätt tid.

Verksamhetsmodell för familjecenter

Utgångspunkten för utvecklingen av familjecentermodellen är klienten i Vanda och Kervo välfärdsområde, dvs. familjen och familjens olika livsskeden i vilka man behöver råd och stöd. Familjecentrets uppgifter utgår från familjens behov och därmed är det även detta som organisationer, föreningar och religiösa samfund arbetar med. Ett tänkande som utgår från familjernas behov ger möjlighet till samarbete, genom vilket man kan göra gemensamma observationer om luckor i servicen och å andra sidan även om överlappande arbete. De öppna mötesplatserna är en del av familjecentrets servicehelhet. Mötesplatserna är öppna lågtröskelutrymmen för barn, unga och familjer. På mötesplatserna är det möjligt att tillbringa tid tillsammans, delta i verksamheten, få kamratstöd och vid behov professionell hjälp och handledning. Digitala familjecentertjänster erbjuds på webbplatsen Omaperhe, som samlar all

information, allt stöd och alla tjänster för familjer på en och samma adress. På webbplatsen finns information om barnfamiljens liv från och med graviditeten till barnets födelse och uppväxt ända tills barnet blir myndigt. På webbplatsen finns också hjälp för problemsituationer i familjen och information om områdets tjänster för familjen.

Rådgivning och handledning för barnfamiljer

År 2022 utarbetades processbeskrivningar för att bli klient inom sektorn för barn, unga och familjer. Processbeskrivningarna omfattar såväl rådgivning som klienthandledning. Dessutom har sektorn utarbetat servicebeskrivningar för varje tjänst, som har publicerats på välfärdsområdets webbplats. Båda åtgärderna gör det lättare att söka sig till tjänsterna, förbättrar transparensen i serviceutbudet och säkerställer därmed kundorienteringen. Från och med början av 2023 har välfärdsområdet haft en telefontjänst för rådgivning och handledning för barn, unga och familjer. Tjänsten utvecklas aktivt så att den motsvarar behoven hos dem som behöver rådgivning och handledning och gör det smidigare att hänvisa dem till tjänsterna i rätt tid. I rådgivnings- och handledningstjänsten betonas multiprofessionellt och sektorsövergripande samarbete. Tjänsterna kan användas av klienter och samarbetspartner, t.ex. tjänsterna inom småbarnspedagogiken. Dessutom har rådgivningen och handledningen inom tjänsterna för barn, unga och familjer samt socialrådgivningen inom vuxensocialarbetet inlett ett gemensamt utvecklingsarbete för att förbättra möjligheterna att identifiera familjernas sektorsövergripande servicebehov.

Rådgivningen och handledningen för barnfamiljer vidareutvecklas med beaktande av möjligheterna som digitala tjänster erbjuder. Som en del av utvecklingen av familjecentren inom projektet Framtidens social- och hälsocentral har man skapat psykoeduktivt material i form av en digital tjänst, som är lätt tillgänglig dygnet runt för familjerna på Vanda och Kervo välfärdsområdes Youtube-kanal. En del av videorna finns på svenska, engelska, ryska och estniska. Det finns också en chatttjänst för unga i form av en digital tjänst.

Samarbete med kommuner, myndigheter och aktörer inom tredje sektorn

Arbetet med att utveckla lågröskeltjänster görs också tillsammans med kommunerna och tredje sektorn. Till exempel förverkligar kommunernas undervisningsväsenden och Vanda och Kervo välfärdsområde lågröskeltjänster inom elevhälsan i form av ett systematiskt sektorsövergripande samarbete. Klassläraren och personalen inom elevhälsan kan bland annat i mobbningsfall tillsammans planera och genomföra riktade tematimmar i anslutning till förebyggande av mobbning. Tillsammans med eleverna eller studerandena, deras vårdnadshavare och vid behov andra samarbetspartner är det möjligt att ingripa i fenomenet i ett tidigt skede. Våren 2022 pilottestades också en förankringsmodell för ergoterapi inom småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen inom tjänsterna för barnfamiljer. Arbets sättet fick starkt stöd av aktörer inom såväl undervisningsväsendet som social- och hälsovårdsväsendet. Projektets verksamhetsmodell håller på att bli en del av Vanda och Kervo välfärdsområdes egen serviceproduktion. Sommaren 2023 fortsätter aktörerna i välfärdsområdet och tjänsterna inom småbarnspedagogiken att tillsammans planera verksamheten och arbetssättet i barnens vardag så att detta förankras som en del av rehabiliteringstjänsterna för barn.

Även organisationerna har en betydande roll som producenter av förebyggande och korrigerande verksamhet, som främjar välfärden, och som producenter av tjänster som kompletterande partner till välfärdsområdets tjänster. Utöver verksamheten och produktionen av tjänster är organisationerna viktiga partner då det gäller utvecklingen och produktionen av information i välfärdsområdet. Organisationsaktörerna deltar på många olika sätt i välfärdsområdets arbete. Organisationer har samlats till exempel i Miepä-nätverket för mentalvårds- och missbrukartjänster samt på organisationskliniken för rådgivning och klienthandledning. Organisationerna deltar för närvarande aktivt i familjecenterverksamheten och utvecklingen av denna samt som mycket synliga aktörer på de öppna mötesplatserna.

I Vanda och Kervo välfärdsområde bedrivs myndighetssamarbete med polisen i bland annat Ankarverksamheten. Målet med det multiprofessionella samarbetet är tidigt ingripande, främjande av välfärden och förebyggande av brott. Kärnan i verksamheten är en ung person vars individuella resurser man strävar efter att stödja genom multiprofessionellt samarbete. Syftet med Ankarverksamheten är också att utveckla och möjliggöra informationsgången mellan myndigheterna och att stärka myndigheternas regionala lägesbild. Ankarteamet ingriper i barns eller ungas brott, användning av rusmedel eller om det annars har uppstått oro för den ungas välfärd. Ankarmodellen är en riksomfattande arbetsform som förbättrar och upprätthåller säkerheten.

Avslutande utlåtande

Vi anser att det för närvarande inte finns behov av att bereda en separat systematisk modell för att förankra förebyggande lågtröskeltjänster inom tjänsterna för barn, unga och familjer. Förebyggande lågtröskelarbete görs inom tjänsterna för barn, unga och familjer tillsammans med flera olika samarbetspartner. Det nätverksbaserade arbetet mellan både interna och externa intressentgrupper och gränssnitt samt utvärdering och förenhetligande av tjänster och verksamhetspraxis, med beaktande av målen i välfärdsplanen, fortsätter inom sektorn för att garantera lågtröskeltjänsterna. Fokus i detta arbete ligger på familjecentermodellen.

Familjecenterverksamheten genomsyras av tanken om ett nätverksbaserat samarbete, där aktörer inom olika tjänster samlas kring familjen för att fundera på situationen tillsammans med familjen. På detta sätt kan hjälpen och stödet från början koordineras mellan olika tjänster och i rätt tid riktas till familjen. Familjecentermodellen kan vid behov och i mån av möjlighet utnyttjas även i utvecklingsarbetet inom andra sektorer, dock med beaktande av de olika sektorernas nuvarande processer, behov och särdrag.

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar föreslå för välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige antecknar den inkomna utredningen som svar på fullmäktigemotionen för kännedom och konstaterar att fullmäktigemotionen är slutbehandlad.

Beslut

Beslutsförslaget antogs enhälligt utan diskussion.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 152**Svar på fullmäktigemotionen rörande genomförande och uppföljning av strukturellt socialarbete i välfärdsområdet**

VAKEDno-2022-67

Beredare av ärendet: sektordirektör för tjänster för barn, unga och familjer Hanna Mikkonen och sektordirektör för vuxensocialarbete och funktionshinderservice Kirsi Leväpelto

Vid välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde 20.12.2022 § 144 lämnade Hanna Holmberg-Soto fullmäktigemotionen "Genomförande och uppföljning av strukturellt socialt arbete i välfärdsområdet". Fullmäktigemotionen har undertecknats av 25 fullmäktigeledamöter. Fullmäktigemotionen lydde enligt följande:

"Enligt socialvårdslagen (7 §) ska man genom strukturellt socialt arbete bland annat se till att information om sociala problem förmedlas och att sakkunskapen inom socialvården utnyttjas för att främja välfärd och hälsa. I praktiken kan strukturellt socialt arbete innebära att välfärdsområdets personal har möjlighet att till exempel på en elektronisk plattform producera direkt information både för ledningen och beslutsfattarna om de problem som strukturerna orsakar, för att korrigera och förebygga sociala problem. För yrkesutbildade personer inom socialvården utgör sådan social rapportering en betydelsefull möjlighet att påverka och ökar både arbetshälsan och delaktigheten utifrån de erfarenheter detta ger. Beslutsfattarna får å sin sida en möjlighet att öka den direkta dialogen med fältet och detta underlättar beslutsfattandet. Vi fullmäktigeledamöter föreslår att Vanda och Kervo välfärdsområde skapar strukturer och vidtar åtgärder för att genomföra och följa upp det strukturella sociala arbetet, så att yrkesutbildade personer, klienter och erfarenhetsexperter inom socialarbetet utnyttjas för att avlägsna sociala problem på bästa möjliga sätt och på det sätt som socialvårdslagen förelägger."

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde 17.1.2023 § 19 att anteckna fullmäktigemotionen för kännedom och skicka den vidare till sektordirektören för vuxensocialarbete och funktionshinderservice och sektordirektören för tjänster för barn, unga och familjer för beredning 20.6.2023.

Motionen lämnades in redan 2022, men besvaras först nu på grund av att välfärdsområdet nu har inlett verksamheten. Svaret grundar sig på den aktuella situationen. Enligt välfärdsområdets förvaltningsstadga, som var i kraft 2022, tillämpades inte tidsfristen på 6 månader för svaren på fullmäktigemotionerna 2022 och därför kommer svaret på motionen att tas upp för beslutsfattande nu.

Svar på fullmäktigemotionen:

Genom strukturellt socialt arbete strävar man efter att observera och analysera fenomen samt utveckla verksamhetssätt som påverkar människors sociala välfärd. Målet med det strukturella sociala arbetet är att förebygga sociala problem och i tid identifiera sådana faktorer som gör att människor är tvungna att anlita specialtjänster eller att de blir långvariga klienter inom det sociala arbetet.

Bestämmelser om strukturellt socialt arbete finns i 7 § i socialvårdslagen (1301/2014). Enligt lagen ska man genom strukturellt socialt arbete se till att information om social

välfärd och om sociala problem förmedlas och att sakkunskapen inom socialvården utnyttjas för att främja välfärd och hälsa. I det strukturella sociala arbetet ingår:

1) produktion av information som bygger på klientarbetet inom socialvården och som gäller klienternas behov och behovens samhälleliga kopplingar samt verkningarna av den socialservice och den övriga socialvård som möter behoven

2) målinriktade åtgärder och åtgärdsförslag för att förebygga och rätta till sociala problem samt för att utveckla boende- och närmiljöerna för invånarna i välfärdsområdet, (8.7.2022/589)

3) införlivande av sakkunskapen inom socialvården i välfärdsområdets andra sektorers planering och i den kommunala planeringen samt samarbete med privata serviceproducenter och organisationer genom utveckling av det lokala sociala arbetet samt det övriga utbudet av service och stöd. (8.7.2022/589)

Målen för det strukturella sociala arbetet blir synliga i delaktighetsprogrammet som utarbetades i Vanda och Kervo välfärdsområde våren 2023, där delaktigheten och främjandet av demokratin för såväl arbetstagare som klienter i sårbara livssituationer synliggörs. Ett viktigt mål för delaktighetsprogrammet är att välfärdsområdets personal vet, kan och vill delta i utvecklingen av välfärdsområdet och delaktigheten. I en enkät som gjordes i samband med utarbetandet av delaktighetsprogrammet lyfte personalen fram förväntningarna på att öka personalens möjligheter att påverka det egna arbetet och arbetsgemenskapen samt utvecklingen av tjänsterna. I delaktighetsprogrammet lyfts också fram klienternas, invånarnas och erfarenhetsexperternas viktiga roll i utvecklingen av tjänsterna.

Strukturellt socialt arbete som verktyg för kunskapsbaserad ledning i välfärdsområdet

Strukturellt socialt arbete är till sin natur målinriktad verksamhet med vilken man påverkar samfundets bakgrundsfaktorer. Att producera information för ledningen, beslutsfattarna och olika plattformar, såsom webbplatser, är en viktig del av det strukturella sociala arbetet. Personalen har en viktig roll i produktionen av expertinformation. Organiseringen av insamlingen av information, en högklassig analys av informationen och utnyttjandet av väsentlig information i strategier, ledning och beslutsfattande stöder den kunskapsbaserade ledningen i välfärdsområdet. Information samlas in till exempel om områdets särdrag, invånarnas och klienternas hälsa och välfärd. Den insamlade informationen är utvald och ändamålsenlig även med tanke på det strukturella sociala arbetet. Den lyfter fram fenomen och utmaningar och fungerar också som grund för beslutsfattandet och olika strategiska riktlinjer. Till exempel är välfärdsberättelsen och välfärdsplanen, som utarbetas för välfärdsområdet för första gången, en kanal för att föra uppföljningsinformationen från och slutsatserna om den sociala rapporteringen vidare till strategiska beslut. Våren 2023 deltar en socialarbetare från tjänsterna för barn, unga och familjer också i framtidssektionen och stärker möjligheten att ge information och öka den gemensamma förståelsen i förhållande till de politiska beslutsfattarna. I Vanda och Kervo välfärdsområde verkar man också mycket transparent och aktivt i olika traditionella och sociala medier och producerar information om aktuella fenomen i dessa format. Välfärdsområdet använder för närvarande också olika kanaler för respons och utvecklingsförslag, såsom SPro, HaiPro och QPro.

När den yrkesutbildade personalen utför strukturellt socialt arbete samlar de också information från fältet om klienternas livssituationer och omständigheter. Denna information betonas särskilt i det regelbundna och målinriktade nätverkssamarbetet. Experter inom socialt arbete verkar i olika nätverk och samarbetar bland annat med olika myndigheter, organisationer och föreningar samt med kommunsektorn. Inom detta samarbete producerar experter inom olika områden ett brett professionellt perspektiv på olika situationer och fenomen. I välfärdsområdet finns också olika grupper för gemensam utveckling, såsom erfarenhetsexpertgruppen för unga klienter inom barnskyddet, i vilken man gemensamt utvecklar barnskyddets tjänster tillsammans med personalen. Även inom projektet Kokemuskohtaamo (på svenska ungefär Erfarenhetsmöte) har man tillsammans med Kasper ry utvecklat tjänster i samarbete med klientföräldrar inom barnskyddet.

Inom sektorn för vuxensocialarbete och funktionshinderservice har man också utnyttjat erfarenhetsexperter i planeringen och utvecklingen av klientarbetet och tjänsterna. Dessutom har man i utvecklingen av välfärdsområdets tjänster inom social rehabilitering utnyttjat en gemensam utvecklingsgrupp, som har bestått av klienter, arbetstagare och erfarenhetsexperter. Inom tjänsterna som stöder sysselsättning och delaktighet har man använt sig av en klientpanel som har kunnat påverka konkreta frågor i anslutning till arbetsträningshusens verksamhet. Målet är att grunda nya klientråd även inom andra uppgiftsområden inom vuxensocialarbetet och funktionshinderservicen under hösten 2023.

En utmaning för det strukturella sociala arbetet anses allmänt vara att det inte leds systematiskt. I Vanda och Kervo välfärdsområde har man svarat på denna utmaning genom att inrätta en ny tjänst som direktör för socialarbetet. Direktören för socialarbetet ansvarar inom välfärdsområdet för den sociala rapporteringen som helhet i samarbete med sektorerna. I välfärdsområdet pågår projektet VakeHyva-Goda tjänster (Hyvät palvelut), vars mål bland annat är att skapa en genomförandeplan och verksamhetsmodell för det strukturella sociala arbetet i välfärdsområdet. I projektet deltar man i nätverk och utveckling av nationell dokumentationspraxis samt rapportering om strukturell socialvård som koordineras av THL. Man ansvarar också för förankringen av nationella strukturer och modeller i välfärdsområdet. THL utvecklar också tillsammans med välfärdsområdena en nationell modell för rapportering om strukturellt socialt arbete, som man börja använda i Vanda och Kervo välfärdsområde under de kommande åren.

Välfärdsområdets ledningsstrukturer stöder ett aktivt utvecklingsarbete tillsammans med personalen. I välfärdsområdet utvecklas det strukturella sociala arbetet på bred front i olika nätverk i syfte att erbjuda klienten bättre och effektivare service av hög kvalitet.

Hyvinvointialueen johtamisrakenteet tukevat aktiivista kehittämistä yhdessä henkilöstön kanssa. Rakenteellisen sosiaalityön kehittämistä tehdään hyvinvointialueella laajasti eri verkostoissa pyrkimyksenä tarjota asiakkaalle parempaa, laadukkaampaa ja vaikuttavampaa palvelua.

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar föreslå för välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige antecknar den inkomna utredningen som svar på

fullmäktigemotionen för kännedom och konstaterar att fullmäktigemotionen är slutbehandlad.

Beslut

Påttösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti ilman keskustelua.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 153**Svar på fullmäktigemotionen om införande av barnbudgetering i Vanda och Kervo välfärdsområde**

VAKEDno-2022-67

Ärendets beredare: ekonomidirektör Hanna Heinikainen

Vid välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde 21.6.2022 § 66 lämnade Soile Eriksson ett fullmäktigeinitiativ om att börja använda barnbudgetering i Vanda och Kervo välfärdsområde. Fullmäktigemotionen har undertecknats av 35 fullmäktigeledamöter. Fullmäktigemotionen lydde enligt följande:

"Finland har förbundit sig att följa FN:s konvention om barnets rättigheter. Konventionen förpliktar kommuner och andra aktörer bland vilka staten har fördelat sina uppgifter. Därmed förpliktar den också välfärdsområdena. FN:s kommitté för barnets rättigheter förutsätter att tillräckliga resurser reserveras för tjänster riktade till barn och att anslagen följs upp effektivt. Barnbudgetering är ett sätt att svara på dessa krav. Barnbudgetering har också skrivits in i planen för genomförandet av den nationella barnstrategin.

Barnbudgetering innebär uppföljning av budgeterade utgifter och inkomster som hänförs till barn samt förhandsbedömning av budgetbeslutens konsekvenser för barn och uppföljning av konsekvenserna. Syftet med barnbudgeteringen är att synliggöra hur stor del av medlen som används för barn och unga, hur resursfördelningen förhåller sig till de uppställda målen för barns och ungas välfärd och vilka effekter budgeteringen har på barns och ungas välfärd. Barnbudgeteringen ger verktyg för kunskapsbaserad ledning för att utveckla tjänsterna och lösa problempunkter.

Utöver barnets bästa ger barnbudgeteringen också fördelar för den offentliga ekonomin, eftersom man med hjälp av den kan säkerställa att finansieringen riktas effektivt. Alla invånare på välfärdsområdet har nytta av att de offentliga medlen riktas effektivt och ändamålsenligt till vad de är avsedda för. På lång sikt bidrar barnbudgeteringen till att rikta anslagen rättvist och effektivt. Detta förbättrar också transparensen i budgeteringen.

När riksdagen godkände social- och hälsovårdsreformen var en förutsättning att barnbudgeteringen och bedömningen av konsekvenserna för barn utvecklas så att dessa kan börja användas i välfärdsområdena i den årliga budgeten så snart som möjligt efter att verksamheten inletts. Därför har barnbudgeteringen modellerats ur både kommunernas och statens synvinkel i projektet "Barnorienterad budgetering" (SRK TEAS 2018–2019). Senast pilottestades den i statsbudgeten för 2022. Arbetsgruppen som utreder barnbudgeteringen har också föreslagit att barnbudgeteringen ska bli en etablerad del av statens budgetproposition 2023.

Aktuell information om barnbudgetering och bedömningen av konsekvenserna för barn finns bland annat i verket "Bättre beslut genom bedömning av konsekvenserna för barn – Bedömning av konsekvenserna för barn, barnbudgetering samt barn och unga som informationsproducenter inom välfärdsområdet: Anvisning för beslutsfattare, ungdomsfullmäktige och tjänsteinnehavare inom välfärdsområdena." på adressen: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163774> (Iivonen, E. & Pollari, K. 2022.).

Med hjälp av barnbudgetering förbättras förverkligandet av barnets rättigheter också i Vanda och Kervo välfärdsområde. Metoden kan i framtiden även utvidgas till andra befolkningsgrupper, ifall den upplevs vara bra. Vi undertecknade fullmäktigeledamöter föreslår att Vanda och Kervo välfärdsområde börjar använda barnbudgetering."

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde 16.8.2022 § 150 anteckna fullmäktigemotionen för kännedom och vidarebefordra den till ekonomiberedningsdirektören för beredning.

Motionen lämnades in redan 2022, men besvaras först nu på grund av att välfärdsområdet nu har inlett verksamheten. Svaret grundar sig på den aktuella situationen. Enligt välfärdsområdets förvaltningsstadga, som var i kraft 2022, tillämpades inte tidsfristen på 6 månader för svaren på fullmäktigemotionerna 2022, och därför kommer svaret på motionen att tas upp för beslutsfattande nu.

Svar på fullmäktigemotionen:

I motionen föreslås att Vanda och Kervo välfärdsområde börjar använda barnbudgetering. Barnbudgetering innebär uppföljning av budgeterade utgifter och inkomster som hänför sig till barn samt förhandsbedömning av budgetbeslutens konsekvenser för barn och uppföljning av konsekvenserna. Syftet med barnbudgeteringen är att synliggöra hur stor del av medlen som används för barn och unga, hur resursfördelningen förhåller sig till de uppställda målen för barns och ungas välfärd och vilka effekter budgeteringen har på barns och ungas välfärd. Barnbudgeteringen ger verktyg för kunskapsbaserad ledning för att utveckla tjänsterna och lösa problempunkter.

Barnbudgetering innebär inte att man gör en separat "barnbudget", utan det är fråga om att granska anslagen som är riktade till barn i budgeten som en helhet.

I Vanda och Kervo välfärdsområde är var femte invånare under 18 år, vilket syns som ett stort servicebehov inom alla tjänster för barnfamiljer, framför allt inom förebyggande tjänster och tjänster för tidigt stöd. Det finns fler barnfamiljer som under en lång tid får utkomststöd än på andra håll i landet. Fattigdom i barnfamiljer har ett samband med många sociala problem, såsom risk för utslagning och en försämring av familjernas välbefinnande. Behovet av barnskydd i området är högst i landet. Frågan om att betrakta dessa aspekter med tanke på konsekvenserna för barn är viktig och aktuell.

Vanda och Kervo välfärdsområde har i sin strategi förbundit sig till den nationella barnstrategin genom att utveckla tjänsterna så att de är barn- och familjeorienterade samt genom att förbinda sig till de centrala målen i barnstrategin, såsom barns och ungas delaktighet och bedömning av vilka konsekvenser beslut har för barn.

I strategin för Vanda och Kervo välfärdsområde konstateras också att särskild uppmärksamhet fästs vid tillgången till tjänster för vuxna, barnfamiljer och unga med missbruksproblem och psykiska problem, så att man i ett så tidigt skede som möjligt kan säkerställa ett tillräckligt stöd från både social- och hälsovårdstjänsterna och bland annat förebygga omhändertagande av barn. I fortsättningen utvecklas fungerande indikatorer för uppföljningen.

I barnbudgeteringen är det bl.a. fråga om en förhandsbedömning av budgetbeslutens konsekvenser för barn. Inom social- och hälsovårdsväsendet i Vanda stad ingick

bedömningen av konsekvenserna för barn i en mer omfattande förhandsbedömning av konsekvenserna. Även för välfärdsområdet utarbetas under hösten 2023 en egen modell för förhandsbedömning i vilken konsekvenserna för barn beaktas.

I Vanda och Kervo välfärdsområdes organisation har de centrala tjänsterna för barn och unga koncentrerats till sektorn för tjänster för barn, unga och familjer. Sektorn har till uppgift att främja välbefinnandet hos barn, unga och familjer i välfärdsområdet genom att ordna lagstadgade förebyggande, stödjande och korrigerande social- och hälsovårdstjänster. Sektorn är indelad i serviceområdena för förebyggande tjänster för familjer, tjänster som stöder familjer och specialtjänster för familjer. Som en del av organisationen av de olika organen verkar sektionen för tjänster för barn, unga och familjer. I fråga om budgeten riktas alla kostnadsställen inom denna sektor på ett eller annat sätt till barn, unga och familjer och allokeringen av medel kan redan nu följas upp till dessa delar.

Dessutom sker en betydande del av arbetet som gäller barn och unga där man möter familjer. Dessa är i synnerhet hälsostationstjänster, mun- och tandvård för minderåriga, missbrukar- och mentalvårdstjänster, vuxensocialarbete och funktionshinderservice för barn med funktionsnedsättning. Integrationen av klientorienterade tjänster som stöder barnens välbefinnande utvecklas kontinuerligt i välfärdsområdet. I fråga om andra tjänster, än tjänster inom sektorn för barn, unga och familjer, är det för närvarande inte möjligt att specificera kostnaderna med nuvarande uppföljningsobjekt och det kräver betydande satsningar på rapporteringen i Apotti.

I samband med utvecklingsarbetet för kunskapsbaserad ledning börjar man skapa en noggrannare produktion av information för respektive klientgrupp än vad som är fallet i nuläget. Utifrån informationen kan man i förhandsbedömningen av riktlinjerna bättre beakta de ekonomiska aspekterna än vad som är möjligt i detta skede. Den datapoolslösning som byggs upp i välfärdsområdet gör det möjligt att i fortsättningen kombinera och behandla uppgifter samt som ett resultat av detta få noggrannare och mer omfattande analyser av statistiken och ekonomin som gäller verksamheten för barn och unga.

I fullmäktigemotionen föreslås att Vanda och Kervo välfärdsområde börjar använda barnbudgetering. Välfärdsområdet håller på att starta ett pilotprojekt för barnbudgetering som en del av den projektfinansiering välfärdsområdet beviljats för projektet BraFamiljecenter (HyväPerhekeskus) inom Finlands program för hållbar tillväxt (RRP). Vanda och Kervo välfärdsområde har också ansökt om statsunderstöd för pilotförsöket med barnbudgetering, som social- och hälsovårdsministeriet beviljar som en del av den nationella barnstrategin. Genom att pilottesta barnbudgeteringen i Vanda och Kervo välfärdsområde vill man utreda hur barnbudgeteringen kan genomföras regelbundet så att den ger bästa möjliga klient- och kostnadseffektivitet.

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar föreslå för välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige antecknar den inkomna utredningen som svar på fullmäktigemotionen för kännedom och konstaterar att fullmäktigemotionen är slutbehandlad.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt utan diskussion.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 154**Svar på fullmäktigemotionen om främjandet av köns- och sexuella minoriteters jämställdhet inom välfärdsområdets tjänster och kundkontakter**

VAKEDno-2022-67

Beredning av ärende: sektordirektör för vuxensocialarbete och funktionshinderservice Kirsi Leväpelto, sektordirektör för hälsovårdstjänster Kati Liukko, sektordirektör för tjänster för barn, unga och familjer Hanna Mikkonen sekä sektordirektör för äldreservice Minna Lahnalampi-Lahtinen.

Vid välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde 21.6.2022 § 66 lämnades en fullmäktigemotion av Tia Seppänen, Funda Demir och Matilda Stirckinen om främjande av likabehandling av könsminoriteter och sexuella minoriteter i välfärdsområdets tjänster och klientmöten. Fullmäktigemotionen har undertecknats av 25 fullmäktigeledamöter. Fullmäktigemotionen lydde enligt följande:

"Varje individs mänskliga rättigheter ska tillgodoses oberoende av bakgrund och till exempel kön. Vanda och Kervo välfärdsområde är en central aktör i främjandet av likabehandlingen av invånarna i området och jämlikheten i olika samfund. I synnerhet personer som hör till sexuella minoriteter och könsminoriteter utsätts ändå för diskriminering och fördomar i sin vardag, vilket påverkar människornas livskvalitet på ett övergripande sätt, allt från då det gäller hälsoeffekter till arbetslivet.

Alla ska ha rätt till icke-diskriminering i de social- och hälsovårdstjänster som de anlitar, men detta förverkligas inte alltid. Brist på kunskap och kompetens kan vara orsaker bakom diskriminerande och osakliga tillvägagångssätt. Man bör sträva efter att på ett övergripande sätt stärka identifieringen av mångfalden och sensitiviteten i anknytning till regnbågsfrågor i alla social- och hälsovårdstjänster i välfärdsområdet. Därför kan man bäst påverka könsminoriteternas och de sexuella minoriteternas ställning genom att öka de anställdas medvetenhet om mångfalden av kön och sexualitet inom de centrala social- och hälsovårdstjänsterna. Vid ordnandet av välfärdsområdets tjänster är det viktigt att utreda nuläget i fråga om utbildning, regnbågsmedvetenhet och det utvecklingsarbete som redan genomförs bland anställda inom de olika serviceområdena. På så sätt garanterar vi tillgängliga och jämlika tjänster även efter integrationen av tjänsterna.

Vi bör omedelbart fästa uppmärksamhet vid regnbågsbarnens och -ungdomarnas situation. Välfärdsskillnaderna är betydande jämfört med de barn som hör till majoriteten och coronapandemin har ytterligare fördjupat dessa skillnader. Regnbågsbarn och -unga upplever betydligt mer våld och mobbning än andra i samma ålder. Upplevelser under barndomen har allvarliga konsekvenser till exempel för den psykiska hälsan. Så som lagen om ordnande av social- och hälsovård även förutsätter ska både välfärdsområdena och kommunerna samarbeta med organisationer som främjar välfärd och hälsa. Till dessa hör också regnbågsorganisationer som har värdefullt praktiskt kunnande då det gäller att främja likabehandling, förbättra klientmöten och utbilda social- och hälsovårdspersonal. Välfärdsområdet ska vid sidan av andra organisationer inom social- och hälsovården säkerställa regnbågsorganisationernas delaktighet och verksamhetsförutsättningar, som är värdefulla för likabehandlingsarbetet.

Vi som lägger fram motionen tillsammans med dem som undertecknat den föreslår att man i Vanda och Kervo välfärdsområde utreder nuläget för utbildningen av arbetstagare, som möter klienter i sitt arbete, då det gäller bemötandet av sexuella minoriteter och könsminoriteter samt medvetenheten om regnbågsbefolkningens mångfald. Utifrån utredningen vidtas eventuella korrigerande åtgärder genom att erbjuda välfärdsområdets anställda riktad tilläggsutbildning."

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde 16.8.2022 § 148 anteckna fullmäktigemotionen för kännedom och vidarebefordra den för beredning till sektordirektören för tjänster för barn, unga och familjer, sektordirektören för vuxensocialarbete och funktionshinderservice, sektordirektören för äldreservice och till sektordirektören för hälsovårdstjänster.

Motionen lämnades in redan 2022, men besvaras först nu på grund av att välfärdsområdet nu har inlett verksamheten. Svaret grundar sig på den aktuella situationen. Enligt välfärdsområdets förvaltningsstadga, som var i kraft 2022, tillämpades inte tidsfristen på 6 månader för svaren på fullmäktigemotionerna 2022, och därför kommer svaret på motionen att tas upp för beslutsfattande nu.

Svar på fullmäktigemotionen:

Jämlikhet innebär alla människors lika värde som individer. I jämställdhetslagen (8.8.1986/609) förbjuds diskriminering på grund av kön, könsidentitet och könsuttryck. Olika myndigheter, arbetsgivare, utbildningsanordnare och läroanstalter ska främja jämställdheten mellan könen på ett målinriktat och planmässigt sätt. Diskrimineringslagen (1325/2014) förbjuder också diskriminering på grund av sexuell läggning och innehåller en skyldighet att främja likabehandling.

I delreformen av diskrimineringslagen 1.6.2023 utvidgas diskrimineringsombudsmannens befogenheter bl.a. till arbetslivet och i fortsättningen har ombudsmannen behörighet att övervaka att diskrimineringslagen följs även i arbetslivet.

För att kraven och målen i lagstiftningen om jämlikt bemötande och likabehandling ska uppfyllas i alla strukturer i Vanda och Kervo välfärdsområde samt inom alla sektorer, behöver personalen mer utbildning om könsminoriteternas och de sexuella minoriteternas mångfald, aktuella ändringar i lagstiftningen samt en gemensam diskussion om hur informationen ska omsättas i praktiken. I välfärdsområdets personal- och utbildningsplan har fastställts att man under 2023 utarbetar en verksamhetsmodell och plan för genomförandet av jämställdhets- och likabehandlingsarbetet i välfärdsområdet även med beaktande av samarbetet och gränssnitten med det operativa (=servicen) jämställdhets- och likabehandlingsarbetet. För varje sektor beskrivs närmare hurdan utbildning man redan har fått för att möta könsminoriteter och sexuella minoriteter eller hur man har tillgodosett klienternas behov.

Sektorn för vuxensocialarbete och funktionshinderservice (Sektordirektör Kirsi Leväpelto):

Inom sektorn för vuxensocialarbete och funktionshinderservice behandlas alla klienter, besökare och arbetstagare jämlikt oberoende av kön, ras, etnicitet, sexuell läggning, nationalitet, religion, funktionsnedsättning eller ålder. Inom sektorns

serviceområde för vuxensocialarbete har personalen inom socialservice och eftervård för unga utbildats bland annat med temana: Vad är mångfalden av kön och sexuell läggning; Verktyg för sensitivt bemötande och stöd för ungas välbefinnande; Regnbågsunga i en brottsutredning; Hatretorik och hatbrott som riktas mot regnbågsunga. Inom boendeservicen har man igen ordnat utbildningar om SERI-arbetet, dvs. klienter som utsatts för sexuellt våld. Inom socialservicen som stöder integration har man inte under den senaste tiden ordnat utbildningar om temat, men det tillvägagångsätt som man använder, är att vid behov hänvisa klienterna till individuellt arbete inom Pride och till grupper för personer med flyktningbakgrund (för asylsökande och personer som får internationellt skydd).

Inom funktionshinderservicen kan varje person med funktionsnedsättning fatta beslut som gäller hen själv antingen med eller utan stöd. Klienten har också rätt att välja assistent i könssensitiva ärenden samt att få hjälp och rådgivning i frågor som gäller kön och sexualitet. Klienterna har fått rådgivning och stöd av sakkunniga och utbildade tjänsteleverantörer. Inom sektorn för vuxensocialarbete och funktionshinderservicen har man konstaterat ett behov av utbildning i bemötande av könsminoriteter och sexuella minoriteter och utbildningsönskemålen har förmedlats till den person som koordinerar välfärdsområdets utbildningar.

Sektorn för äldreomsorg (Sektordirektör Minna Lahnalampi-Lahtinen):

Inom äldreomsorgen strävar man alltid efter att behandla varje klient jämlikt och fördomsfritt. Likabehandlingen stöds också av enhetligt beskrivna tjänster som botten i klientens funktionsförmåga och livssituation samt grunderna för beviljande av tjänsterna. Inom äldreomsorgen tillhandahålls serviceboende med heldygnsvård i enkelrum/bostäder där klientens individuella önskemål och behov kan beaktas. För varje klient utarbetas en individuell service-, vård- och rehabiliteringsplan, som möjliggör ett liv som passar klienten, tillsammans med anhöriga/närstående, organisationer och tredje sektorn. Inom äldreomsorgen har man i resultat- och utvecklingssamtalen konstaterat ett behov av att stärka personalens kompetens i fråga om sexuella minoriteter och könsminoriteter. Stärkandet av kompetensen stöder en ökad förståelse och skulle bland annat hjälpa till att bättre identifiera servicebehoven hos klienter som hör till minoritetsgrupper. Utbildning har ordnats enligt de behov som beskrivs i välfärdsområdets utbildningsplan och kan vid behov ordnas för aktörerna i välfärdsområdet eller vid behov inom äldreomsorgen som egen utbildning, med särskilt beaktande av de äldres situation.

Sektorn för tjänster för barn, unga och familjer (Sektordirektör Hanna Mikkonen):

Inom serviceområdet för barn, unga och familjer upplevs det som viktigt att bemöta klienten könssensitivt. Kunskapen om mångfalden av kön och sexualitet för att trygga jämlika och tillgängliga tjänster har stärkts genom utbildningssamarbete med olika regnbågsorganisationer, såsom Seta rf, Nätverket för familjers diversitet och Polikliniken för könsidentitetsutredningar. Dessutom har intern utbildning ordnats med hjälp av expertis inom sektorn, till exempel med sexualrådgivare som verkar inom serviceområdet. Behovet av kompetensutveckling i anslutning till könsmångfald och sexualitet har lyfts fram inom serviceområdet. Serviceområdets mål är att fortsätta utbildningssamarbetet med regnbågsorganisationerna, nästa utbildning planeras till hösten 2023.

Sektorn för hälsovårdstjänster (Sektordirektör Kati Liukko):

Sektorn för hälsovårdstjänster beaktar varje klient/patient individuellt och iakttar skyldigheterna i jämställdhetslagen. Lagen förbjuder diskriminering på grund av kön, könsidentitet och könsuttryck. Jämställdhetslagen förpliktar myndigheterna att också förebygga diskriminering på ett målinriktat och planmässigt sätt. Personalens kompetens har stärkts med hjälp av utbildningar i samarbete med regnbågsorganisationerna. Utbildningsteman har varit bland annat kroppens mångfald och intersexualitet, sexualitetens och könets mångfald samt bemötande av sexualitet i äldreomsorgen. Behov av tilläggsutbildning har dock konstaterats och detta kommer att beaktas i utbildningsplanen för hälsovårdssektorn.

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar föreslå för välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige antecknar den inkomna utredningen som svar på fullmäktigemotionen för kännedom och konstaterar att fullmäktigemotionen är slutbehandlad.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt utan diskussion.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 155

Svar på fullmäktigemotionen gällande tryggnad av tillräckliga mental- och missbrukstjänster inom Vanda och Kervo välfärdsområde

VAKEDno-2022-67

Kompletterande material

1 Kansallinen mielenterveysstrategia 2020-2030.pdf

2 Päihde- ja riippuvuusstrategia.pdf

Vid välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde 8.3.2022 § 16 lämnade Gröna fullmäktigegruppen ett fullmäktigeinitiativ om tryggnaden av tillräckliga mentalvårds- och missbrukstjänster i Vanda och Kervo välfärdsområde. Fullmäktigemotionen har undertecknats av 12 fullmäktigeledamöter. Fullmäktigemotionen lydte enligt följande:

"Tillräckliga mentalvårds- och missbrukstjänster ska tryggas i Vanda och Kervo välfärdsområde.

Vanda och Kervo välfärdsområde utreder nuläget för mentalvårds- och missbrukstjänsterna och behovet av eventuella tilläggsresurser för lågtröskeltjänster samt att man vid behov förbereder sig på detta i budgetförslaget för 2023."

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde 7.4.2022 anteckna fullmäktigemotionen för kännedom och vidarebefordra den till sektordirektören för hälsovårdstjänster för beredning och att svaret bereds i det skede då sektordirektören för hälsovårdstjänster har inlett sitt arbete.

Motionen lämnades in redan 2022, men besvaras först nu på grund av att välfärdsområdet nu har inlett verksamheten. Svaret grundar sig på den aktuella situationen. Enligt välfärdsområdets förvaltningsstadga, som var i kraft 2022, tillämpades inte tidsfristen på 6 månader för svaren på fullmäktigemotionerna 2022, och därför kommer svaret på motionen att tas upp för beslutsfattande nu.

Svar på fullmäktigemotionen:

Inledning: Ett jämlikt och högklassigt genomförande av lågtröskeltjänster inom missbrukar- och mentalvården i välfärdsområdet anses viktigt. Tröskeln för att söka vård borde sänkas och hänvisningen till nödvändig vård borde påskyndas. Mentalvårds- och beroendefrågor är en gemensam fråga för social- och hälsovårdstjänsterna. Det är viktigt att man tar tag i problemen i ett så tidigt skede som möjligt. På så sätt minskas också det stigma som finns i anslutning till dessa sjukdomar. Vården av den psykiska hälsan och beroendet bör genomföras likvärdigt och parallellt med den övriga hälso- och sjukvården.

Förslag till utvecklingsmodell: Hälsostationernas mentalvårds- och missbrukstjänster utvecklas och förenhetligas genom att man på varje hälsostation inrättar Miepä-lågtröskelpunkter enligt den befintliga och beprövade modellen vid Kervo hälsostation (se en noggrannare beskrivning av nuläget på sidan 6). Vid de kommande Miepä-punkterna skulle mottagningsarbetet ske i form av walk-in-mottagning utan tidsbokning, korta kartläggnings- och vårdperioder med tidsbokning inom ramen för resurserna samt som en del av områdets egen

substitutionsbehandling. Arbetet vid Miepä-punkterna skulle vara multiprofessionellt, eftersom tjänsterna besöks av fler unga vuxna än tidigare och av klienter som lider av flera parallella problem och som behöver omfattande och nätverksbaserat stöd. Verksamheten vid Miepä-punkterna planeras att standardiseras i hela välfärdsområdet så att särdragen hos befolkningen på området för varje hälsostation beaktas i resursfördelningen och viktningen av funktionerna. Miepä-punkterna skulle samarbeta intensivt med hälsostationens övriga tjänster och missbrukar- och mentalvårdstjänsterna för att genomföra en högklassig och smidig vårdprocess för klienterna.

Fördelar/utvecklingsmodellens mål:

Direkta fördelar för klienten

- Stärka lågtröskeltjänsterna; i fortsättningen har klienten utöver telefontjänsten en annan rutt till lågtröskeltjänsterna inom missbrukar- och mentalvården. Med detta säkerställer man att det är lätt att få tillgång till tjänsterna och att vården genomförs i rätt tid.
- Klienten får tillgång till lågtröskeltjänster inom missbrukar- och mentalvården via sin egen hälsostation. Ojämligheten i tillgången till missbrukar- och mentalvårdstjänster skulle minska.
- Med en lyckad nivåstrukturering av vården och smidiga servicerutter skulle vi kunna förkorta tiden för att få tillgång till tjänsterna, dvs. klienten skulle snabbare få den vård hen behöver. Behandling vid rätt tidpunkt är effektivare och förebygger att problemen blir mer komplicerade och långvariga.

Fördelar för välfärdsområdet och serviceprocesserna

- Enligt överläkarnas bedömning är 15–25 % av orsakerna till besöken vid VaKes akutmottagningar förknippade med psykiska problem och missbruksproblem. Genom att hänvisa dessa klienter till Miepä-punkterna skulle man kunna minska överbelastningen både på hälsostationernas akutmottagningar och på HUS redan kraftigt överbelastade samjourer.
- Öppnandet av Miepä-punkter utan tidsbokning skulle komplettera arbetet som görs i första linjen och samarbetet mellan missbrukar- och mentalvårdstjänsterna i välfärdsområdet. Reformen är också i linje med förenhetligandet av telefontjänsten för mentalvårds- och missbrukartjänster (alla ingångsvägar är gemensamma för mentalvårds- och missbrukartjänsterna).
- Skulle möjliggöra att hälsostationerna i omfattande utsträckning skulle kunna börja använda den nationella verksamhetsmodellen Första linjens terapier som redan är i användning inom missbrukar- och mentalvårdstjänsterna.
- Skulle stärka nivåstruktureringen av vården och hänvisningen till vård samt bedömningen av effekten enligt verksamhetsmodellen Första linjens terapier.
- Skulle stärka samarbetet mellan hälsostationerna och missbrukar- och mentalvårdstjänsterna.
- Genom att öka stödet i ett tidigt skede kan man förhindra att problemen fördjupas och därigenom minska belastningen på den specialiserade sjukvården samt säkerställa att klienter som kräver intensivare stöd rör sig smidigare mellan tjänsterna på basnivå och den specialiserade sjukvården.

- Genom att öka antalet vårdplatser inom opioidsstitutionsbehandlingen i välfärdsområdets egna tjänster skulle man minska behovet av köpta tjänster och dämpa de ständigt ökande kostnaderna.
- För närvarande har substitutionsvården cirka 400 klienter, varav drygt hälften inom köpta tjänster.
- Antalet klienter ökar med cirka 70 klienter per år.
- Producenter av köpta tjänster erbjuder inte annat stöd/annan vård som stöd för läkemedelsbehandlingen, vilket syns som ett ökat behov av avvänjning och rehabilitering på institution.
- Att vårda en del av de köpta tjänsternas klienter för substitutionsbehandling vid Miepä-punkterna på hälsostationerna skulle innebära betydande inbesparingar då det gäller kostnaderna för substitutionsbehandlingen och förbättra kvaliteten på vården.

De ovan beskrivna förändringarna i verksamheten och inrättandet av Miepä-punkter på alla hälsostationer skulle kräva betydande tilläggsresurser till hälsostationstjänsterna. En del av kostnaderna kan sparas bl.a. genom att man avstår från köpta tjänster inom opiatsstitutionsbehandlingen eller genom att man omorganiserar arbetet för en del av resurserna. Men om man vill göra en så här omfattande satsning på förebyggande och tidigt lågtröskelarbete och bl.a. på verksamheten inom Första linjens terapier lyckas det inte enbart med nuvarande resurser genom att ändra på arbetet. Därför har denna motion betydande budgeteffekter.

Sammankoppling till olika helheter

Hälso- och sjukvårdslagen (29.12.2022/1281)

I lagreformen har bestämmelser om mentalvård (27 §) och missbrukar- och beroendevård (28 §) lagts till i hälso- och sjukvårdslagen. Välfärdsområdets organiseringsansvar har sedan 1.1.2023 omfattat mentalvårdsarbete som integrerats i hälsovårdstjänsterna. Målet med arbetet är att inom basservicen erbjuda rådgivning, handledning och information om faktorer som skyddar och äventyrar den psykiska hälsan. Övriga mål är att ordna psykosocialt stöd för individen och hans närmaste krets och att samordna tjänsterna. Motsvarande mål har fastställts för ordnandet av missbrukar- och beroendevård. I lagen betonas missbrukar- och beroendearbete inom hälso- och sjukvårdstjänsterna: förebyggande arbete, handledning samt samarbete med yrkesutbildade personer inom olika branscher så att klienten får heltäckande vård enligt sitt behov. I och med lagen hör missbrukar- och mentalvårdsarbetet till alla som bedömer behovet av vård eller tjänster och tillhandahåller social- och hälsovårdstjänster. Enligt lagreformen: "Vården av den mentala hälsan samt missbrukar- och beroendevård borde ordnas på ett mångsidigt sätt. Detta innebär förutom sjukhus- och öppenvård även till exempel mobila tjänster som tillhandahålls i patientens hem." Inrättandet av Miepä-punkter på hälsostationerna skulle i fortsättningen möjliggöra förutom de nuvarande mobila missbrukartjänsterna även mobila mentalvårdstjänster.

Nationella strategier

Strategin för psykisk hälsa (bifogas som kompletterande material)

I strategin vill man förbättra tillgången till servicen i rätt tid och öka samarbetet mellan olika vårdinstanser. Mentalvården anses bäst genomföras som en del av primärvården, varvid även andra vårdbehov kan beaktas. Till den omfattande servicen hör också socialservice, socialrådgivning och säkerställande av förmåner i anslutning till utkomsten.

Utdrag ur strategin för psykisk hälsa:

"Psykiatriska tillstånd kan förebyggas och behandlas effektivt, och den diskriminering och stigmatisering som är förknippad med dem minskas. Eftersom psykisk ohälsa är en utmaning för folkhälsan bör tillgången till vård (inkl. missbrukarvård) förbättras så att den motsvarar nivån i övriga social- och hälsotjänster."

"Inledningsvis genomförs strategin genom att öka tillgången till förebyggande tjänster och vård på basnivå samt den samarbetsstruktur som behövs för att upprätthålla dessa."

Rusmedels- och beroendestrategi (bifogas som kompletterande material)

"Strategins tyngdpunkter: 1) stärka tillgodoseendet av rättigheterna hos dem som använder berusningsmedel och upplever negativa konsekvenser 2) stärka samarbetet, informationsgången, sakkunskapen och kunskapsunderlaget 3) stödja fungerande lösningar och söka nya lösningar 4) säkerställa kvaliteten och tillgängligheten på tjänsterna inom det förebyggande rusmedelsarbetet 5) säkerställa sakkunskapen och samarbetet i frågor som gäller rusmedel och beroende på statsrådsnivå.

Utdrag ur rusmedels- och beroendestrategin:

"Samarbetet med mentalvårdstjänsterna är viktigt, eftersom samsjuklighet är vanligt."

"Vid reformen av lagstiftningen om missbrukartjänster och mentalvårdslagstiftningen fästs uppmärksamhet vid en optimal användning av resurserna, deras tillräcklighet och inriktning samt samordning av tjänsterna, säkerställande av enhetliga tjänster och åtgärder för att minska skadorna."

Verksamhetsmodellen Första linjens terapier

Vanda och Kervo började 2022 använda den nationella verksamhetsmodellen Första linjens terapier i sina missbrukar- och mentalvårdstjänster. Verksamhetsmodellen har utvecklats i samarbete med universitetssjukhusen och välfärdsområdena i en omfattande projekthelhet. I verksamhetsmodellen Första linjens terapier är målet att personer som lider av lindriga och medelsvåra psykiska störningar snabbt ska få tillgång till effektiv vård. Detta mål stöds av en enhetlig bedömning av vårdbehovet och snabb hänvisning till vård med hjälp av Terapinavigatorn samt av nya evidensbaserade metoder för psykosocial behandling genom handledd egenvård samt kognitiv kortterapi. Med verksamhetsmodellen strävar man efter att nå klienterna i ett tidigare skede och förhindra att problemen fördjupas och minska behovet av intensifierade tjänster. Finansieringen av samordningsprojektet pågår till slutet av 2025 och under projektet skapas permanenta servicestrukturer för områdena. I verksamhetsmodellen utbildas anställda inom primärvården som vårdar mentalvårds- och missbrukarpatienter bl.a. i att använda Terapinavigatorn, i handledd egenvård och kognitiv kortterapi.

Användningen av verksamhetsmodellen Första linjens terapier har börjat bra i Vanda och Kervo välfärdsområde. Terapinavigatorn används för att bedöma vårdbehovet

och hänvisa till vård, handledd egenvård har kunnat prövas på hälsostationerna och de första kognitiva kortterapeuterna blir klara sommaren 2023. För närvarande granskas och utvecklas strukturerna för hänvisningen till vård och nivåstruktureringen av vården. Med Miepä-punkterna skulle man kunna stärka hänvisningen till vård i rätt tid och på rätt nivå enligt verksamhetsmodellen Första linjens terapier.

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar föreslå för välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige antecknar den inkomna utredningen som svar på fullmäktigemotionen för kännedom och konstaterar att fullmäktigemotionen är slutbehandlad.

Ändrat beslutsförslag:

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar att komplettera svaret enligt följande: Grupperna informeras om budgetkonsekvenserna i samband med budgetprocessen.

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar föreslå för välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige antecknar den inkomna utredningen som svar på fullmäktigemotionen för kännedom och konstaterar att fullmäktigemotionen är slutbehandlad.

Beslut

Föredragandens ändrade beslutsförslag godkändes enhälligt efter diskussion.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 156**Svar på fullmäktigemotionen om jämkning av icke-nödvändiga kostnader och fastställande av förhållningsreglerna**

VAKEDno-2022-67

Kompletterande material

1 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen edustusohje (hyväksytty aluehallituksessa 16.8.2022).pdf

Beredning av ärende: sektordirektör för koncerntjänster Mikko Hokkanen

Vid välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde 27.9.2022 § 85 lämnades fullmäktigemotionen "Rationalisering av icke-nödvändiga kostnader och fastställande av anvisningar" av Tuukka Saimen och Tanja Aidanuuri. Fullmäktigemotionen har undertecknats av 11 fullmäktigeledamöter. Fullmäktigemotionen lydde enligt följande:

"Vi undertecknade fullmäktigeledamöter föreslår att Vanda-Kervo välfärdsområde börjar bereda en rationalisering av och anvisningar för fullmäktiges och tjänsteinnehavares seminarieresor, restaurangmiddagar, kreditkortskostnader samt alla andra icke-nödvändiga rekreations- och representationskostnader i anslutning till de rådande ekonomiska utsikterna.

Det är dags att stänga pengakranen och respektera den hårda beskattningen som riktas mot medborgarna samt de utmanande mål som ställts upp för välfärdsområdena.

Den ekonomiska osäkerheten, kriget i Europa och rädslan för framtiden berör redan många finländare. Energikrisen och inflationen har orsakat exceptionellt stora ekonomiska problem för många medborgare och företag.

Vi föreslår att de förtroendevalda och tjänsteinnehavarna i Vanda - Kervo välfärdsområde fungerar som ansvarsfulla vägvisare och är beredda att skära ner sina egna icke-nödvändiga utgifter.

Behovet av seminarie- och utbildningsresor för fullmäktige, sektioner, nämnder och styrelser måste övervägas noggrant. Är det möjligt att minska antalet resor och/eller kan tillställningar i fortsättningen ordnas i fastigheter som ägs av Vanda eller Kervo stad, varvid behovet av dyra hotellövernattningar försvinner?

Resor till olika städer och i synnerhet flygresor till seminarier utomlands är inte ansvarsfull penninganvändning och är inte heller förenliga med EU:s och Finlands miljömål.

Vi föreslår att Vanda och Kervo välfärdsområdes anvisningar för ovan nämnda kostnader definieras noggrant och att ovan nämnda kostnadsbehov övervägs och analyseras noggrant innan beslut fattas."

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde 14.12.2022 § 279 anteckna fullmäktigemotionen för kännedom och vidarebefordra den till sektordirektören för koncerntjänster för beredning.

Motionen lämnades in redan 2022, men besvaras först nu på grund av att välfärdsområdet nu har inlett verksamheten. Svaret grundar sig på den aktuella situationen. Enligt välfärdsområdets förvaltningsstadga, som var i kraft 2022,

tillämpades inte tidsfristen på 6 månader för svaren på fullmäktigemotionerna 2022 och därför kommer svaret på motionen att tas upp för beslutsfattande nu.

Svar på fullmäktigemotionen:

En viktig princip i välfärdsområdets verksamhet är måttlighet – som offentlig aktör ska välfärdsområdet i sin verksamhet iaktta principer som tål offentlig granskning.

Välfärdsområdesstyrelsen har vid sitt sammanträde 16.8.2022 § 153 godkänt välfärdsområdets representationsanvisningar, vars syfte är att förtydliga praxisen för representation av Vanda och Kervo välfärdsområde. Anvisningen innehåller förfaringssätt för ordnande av tillställningar, beställning av representationsgåvor och mottagande av förmåner som erbjuds av en utomstående aktör. Anvisningen gäller välfärdsområdets tjänsteinnehavare, arbetstagare samt förtroendevalda när de representerar välfärdsområdet eller sköter välfärdsområdets samarbetsrelationer. Anvisningen tillämpas både på interna tillställningar, representationstillställningar för externa intressentgrupper och på deltagande i tillställningar som ordnas av en utomstående aktör. Separata anvisningar ges om deltagande i utbildningar. I representationsanvisningen behandlas representationskostnader, servering i samband med representation, representationslokaler, deltagande i avgiftsbelagda representationstillställningar, gåvor, mottagande av gästfrihet samt andra bestämmelser om representation.

Vid all servering och alla tillställningar ska rimlighet iakttas. I fråga om servering ska noggrant övervägas vad som är skäligt för varje tillställning och vad som är normal gästfrihet. Vid servering gynnas inhemsk närproducerad mat och principen om hållbar utveckling följs. Vidare konstateras det i representationsanvisningen att hela personalen ska iaktta samma principer för affärsgåvor, servering och representation i samarbetsrelationer, så att bemötandet av personalen är jämlikt och tryggar invånarnas förtroende för välfärdsområdets verksamhet som en oberoende och opartisk myndighet. De godkända representationsanvisningarna finns som kompletterande material.

För seminariernas del har fullmäktigeutskottet fastställt riktlinjer för nämndernas, sektionernas och påverkansorganens seminarier. Fullmäktigeutskottet har vid sitt sammanträde 13.6.2022 fastställt följande riktlinjer för nämndernas seminarier:

- Nämnderna får i regel hålla seminarier som räcker 1–2 nätter/fullmäktigeperiod, i övrigt dagsseminarier (1/år). Seminarierna ordnas enligt behov.
- Till ett seminarium inbjuds endast nämndens ledamöter. En ersättare får delta endast om den ordinarie medlemmen har förhinder.
- Inga exakta gränser i euro har fastställts för seminarierna, men rimlighet ska iakttas.
- Seminarierna ska försiggå i närområdet på 1–2 timmars avstånd med bil (ibland kan Tallinn visserligen bli totalekonomiskt sett förmånligare).

Fullmäktigeutskottet har vid sitt sammanträde 24.4.2023 ytterligare fastställt riktlinjer för seminarier för välfärdsområdets sektioner och påverkansorgan. *För sektioner och påverkansorgan tillämpas motsvarande riktlinjer som för nämnder, med följande skillnader:

- Påverkansorganen får endast ha dagseminarier (2–3 dagseminarier /fullmäktigeperiod).
- Till ett seminarium inbjuds endast sektionens/påverkansorganets medlemmar. En ersättare får delta endast om den ordinarie medlemmen har förhinder. Avvikande från detta får det i början av fullmäktigeperioden ordnas ett seminarium/starttillfälle, till vilket även ersättare kan kallas (introduktionsperspektiv). Under fullmäktigeperioden 2022–2025 kan detta evenemang hållas 2023.

Välfärdsområdesfullmäktige har vid sitt sammanträde 2.5.2023 § 27 godkänt spelreglerna för välfärdsområdesfullmäktigearbetet för fullmäktigeperioden 2022–2025 för att följas i all förtroendeuppdragsverksamhet i välfärdsområdet. I dokumentet konstateras att välfärdsområdesfullmäktiges seminarier och andra inofficiella möten ordnas vid behov så att fullmäktigeledamöterna i ett så tidigt skede som möjligt har information om pågående ärenden och möjlighet att diskutera dem. Välfärdsområdesfullmäktiges ekonomi- och strategiseminarium på våren ordnas 1–2.6.2023 i Borgå. Seminariet har behandlats vid fullmäktigeutskottets sammanträden 31.1.2023 och 2.3.2023. Dessutom har välfärdsområdesfullmäktige vid sitt sammanträde 14.3.2023 § 22 beslutat att som en del av mötestidtabellerna för hösten 2023 hålla ett dagseminarium måndag 25.9.2023 (ett endagsseminarium).

De ovan beskrivna anvisningarna följs vid ordnandet av välfärdsområdets evenemang och seminarier och kostnadernas nödvändighet och rimlighet övervägs alltid innan beslut fattas.

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar föreslå för välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige antecknar den inkomna utredningen som svar på fullmäktigemotionen för kännedom och konstaterar att fullmäktigemotionen är slutbehandlad.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt utan diskussion.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 157**Svar på fullmäktigemotionen om Vanda och Kervo välfärdsområde med i Sinnesfrid-nätverket**

VAKEDno-2022-67

Ärendets beredare: stf. HR-beredningsdirektör Anne Sivula

Eve Rämö lämnade in en fullmäktigemotion 30.8.2022 § 78 "Vanda-Kervo välfärdsområde med i nätverket Mielenturvaa (på svenska Sinnesfrid)" Fullmäktigemotionen har undertecknats av 28 fullmäktigeledamöter. Fullmäktigemotionen lydde enligt följande:

"Den psykiska hälsokrisen syns kraftigt i det finländska arbetslivet. Finland förlorar över 17 miljoner arbetsdagar per år på grund av psykiska störningar och över hälften av invalidpensionerna beror på störningar i den mentala hälsan. Var femte vuxen lider av störningar varje år, men ändå vågar endast hälften enligt mentalvårdsorganisationernas undersökningar tala om dem på sin arbetsplats.

Utmaningarna med den psykiska hälsan är stora och det finns ett behov av kraftigare åtgärder och samarbete för att övervinna dem.

Nätverket Sinnesfrid är ett nätverk av arbetsmarknadsorganisationer, mentalvårdsorganisationer och arbetsgivare som stöder och engagerar medlemmarna att lösa den psykiska hälsokrisen i arbetslivet. Med hjälp av modellen Sinnesfrid vill man utmana finländska arbetsplatser att delta i stärkandet av den psykiska hälsan och erbjuda sina anställda mer omfattande mentalvårdstjänster.

Sinnesfrid-modellen är en modell som baserar sig på forskningsdata och som förebygger psykiska störningar, sänker tröskeln för att söka sig till mentalvårdstjänster och stöder arbetstagare i krissituationer i livet snabbt och effektivt. Modellen är kostnadsneutral, eftersom man med de insatser som gjorts skapar besparingar genom att minska sjukfrånvaron.

Vi undertecknade föreslår att Vanda-Kervo välfärdsområde ansluter sig till nätverket Sinnesfrid, gör upp en plan för arbetsplatserna med temat Må bra av jobbet, som hör till nätverket, och börjar använda modellen Sinnesfrid för att stärka de anställdas psykiska hälsa."

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde 14.12.2022 § 280 anteckna fullmäktigemotionen för kännedom och vidarebefordra den för beredningen till sektordirektören för hälsovårdstjänster.

Motionen lämnades in redan 2022, men besvaras först nu på grund av att välfärdsområdet nu har inlett verksamheten. Svaret grundar sig på den aktuella situationen. Enligt välfärdsområdets förvaltningsstadga, som var i kraft 2022, tillämpades inte tidsfristen på 6 månader för svaren på fullmäktigemotionerna 2022 och därför kommer svaret på motionen att tas upp för beslutsfattande nu.

Svar på fullmäktigemotionen

Som det konstateras i motionen är utmaningarna med den psykiska hälsan stora. Även i Vanda och Kervo välfärdsområde är situationen densamma som i allmänhet,

det vill säga att psykiska orsaker har blivit den största orsaken till hälsobaserad frånvaro. Därför satsar välfärdsområdet på detta. I upphandlingen av företagshälsovårdstjänster för välfärdsområdets personal, som för närvarande konkurrensutsätts, har man redan beaktat rekommendationerna från nätverket Sinnesfrid, dvs. tjänsten kommer att omfatta högst fem perioder av kortpsykoterapi per arbetstagare samt en lågtröskelchattjänst för psykiskt välbefinnande. Dessutom kommer vi tillsammans med producenten av företagshälsovårdstjänster och pensionsförsäkringsbolaget att bygga upp andra metoder för att ta itu med psykiska utmaningar. Eftersom det nuvarande företagshälsovårdsavtalet endast omfattar innevarande år, har inga omfattande åtgärder i ärendet vidtagits med den nuvarande serviceproducenten. I arbetsplatsutredningarna fästs givetvis särskild uppmärksamhet vid psykosociala belastningsfaktorer och åtgärder för att minska belastningen övervägs. På individnivå hänvisas anställda som upplever psykiska utmaningar med låg tröskel till teamens hälsovårdar- och läkarmottagningar och vid behov till stödbesök hos företagspsykologen. Inom företagshälsovården följer man också upp de anställdas psykiska hälsa och förmåga att klara sig i arbetet samt bedömer rehabiliteringsbehovet, vid behov i samarbete med den närmaste chefen.

När konkurrensutsättningen av företagshälsovården har avgjorts och nästa års verksamhetsplan utarbetas tar man i större utsträckning ställning till den psykiska hälsan och metoderna för att stödja den i enlighet med målen i tjänstebeskrivningen i anbudsfrågan. Målet är att den psykosociala belastningen identifieras och att konkreta åtgärder för att minska belastningsfaktorerna vidtas i samarbete mellan företagshälsovården och välfärdsområdet. Det är särskilt viktigt att den anställda snabbt hänvisas till vård vid psykiska utmaningar och att den fortsatta vården säkerställs.

Utgångspunkten är att vi fokuserar på åtgärder som kan påverka vår personal snabbt och direkt. Dessutom är det viktigt att föra en omfattande diskussion och öka förståelsen för psykiskt välbefinnande samt att vägleda de närmaste cheferna i att identifiera situationer, uppmuntra dem att föra saker på tal och göra dem bekanta med de metoder som står till buds. Det kan hända att Sinnesfrid-nätverket då är ett nyttigt verktyg. Beslut om ärendet fattas dock som ett helhetspaket i vilket ingår alla de metoder som välfärdsområdet använder för att ta tag i utmaningen.

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar föreslå för välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige antecknar den inkomna utredningen som svar på fullmäktigemotionen för kännedom och konstaterar att fullmäktigemotionen är slutbehandlad.

Mötesbehandling

Harri Koski lämnade mötet under behandlingen av ärendet kl. 10.50.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt utan diskussion.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 158**Svar på fullmäktigemotionen om höga kvalitetskrav på konkurrensutsättningen av Vanda och Kervo välfärdsområdes måltidsupphandlingar**

VAKEDno-2022-67

Beredare av ärendet: sektordirektör för koncerntjänster Mikko Hokkanen och chefen för organisationellt stöd Nina Linja

Vid välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde 19.4.2022 § 44 lämnade Centerns fullmäktigegrupp fullmäktigemotionen "Högklassiga kvalitetskrav för konkurrensutsättningen av upphandlingar av måltidstjänster i Vanda och Kervo välfärdsområde". Fullmäktigemotionen har undertecknats av 23 fullmäktigeledamöter. Fullmäktigemotionen lydde enligt följande:

"De som undertecknat fullmäktigemotionen föreslår att:

- 1. Vanda och Kervo välfärdsområde är vägvisare då det gäller ansvarsfulla livsmedelsupphandlingar.*
- 2. I konkurrensutsättningen av upphandlingen av välfärdsområdets måltidstjänster ställs högklassiga kvalitetskrav som beaktar den övergripande hållbarheten för hela livsmedelskedjan ända från åkern till bordet.*
- 3. I välfärdsområdets upphandlingar av måltidstjänster iakttas statsrådets principbeslut om ansvarsfulla matupphandlingar och man stöder sig vid utarbetandet av kvalitetskraven på den nya Guiden för upphandling av ansvarsfulla måltidstjänster som utarbetats under jord- och skogsbruksministeriets ledning.*

Vanda och Kervo välfärdsområde konkurrensutsätter i enlighet med välfärdsområdesstyrelsens beslut 7.4.2022 upphandlingen av välfärdsområdets måltids- och städtjänster under våren 2022.

Enligt välfärdsområdesstyrelsens beslut är grunden för valet av upphandling den totalekonomiska förmånligheten och det totalekonomiskt sett mest fördelaktiga anbudet är det anbud som har det lägsta jämförelsepriset för den helhet som konkurrensutsätts. Det billigaste priset har valts som urvalskriterium, eftersom välfärdsområdet kommer att ställa miniminivån på kvalitetskraven för upphandlingen på en tillräckligt hög nivå, utifrån vilken man kan försäkra sig om upphandlingens kvalitetsfaktorer. En anbudsgivare som inte förbinder sig till de uppställda kvalitetskraven utesluts enligt välfärdsområdesstyrelsens beslut ur anbudsförfarandet.

Kvalitetskriterierna för livsmedelsupphandlingar i Vanda och Kervo välfärdsområde ska vara sådana att de följer statsrådets principbeslut om ansvarsfulla livsmedelsupphandlingar som fattades hösten 2020. Strategin har utarbetats i samarbete med anbudsgivare inom den offentliga sektorn.

Målet med statsrådets principbeslut är att öka användningen av ansvarsfullt och hållbart producerade råvaror och tjänster i offentliga matupphandlingar. Enligt principbeslutet ska man i upphandlingarna fästa särskild uppmärksamhet vid användningen av inhemska råvaror i måltidstjänsterna. Riktlinjerna uppmuntrar till att öka andelen närproducerad och ekologisk mat samt fisk i offentliga livsmedelsupphandlingar.

Vandaborna och Kervoborna fäster liksom andra finländare uppmärksamhet vid kvaliteten på maten och dess ursprung när de själva går till butiken eller på restaurang. På samma sätt är matens kvalitet och ursprung betydelsefulla även när det är fråga om välfärdsområdets måltidstjänster. Hållbart genomförda offentliga livsmedelsupphandlingar stärker försörjningsberedskapen och Finlands självförsörjningsmål. Det uppskattade värdet på välfärdsområdets måltidstjänster är mycket betydande, cirka 4,1 miljoner euro per år.

Enligt statsrådets principbeslut ska offentliga livsmedelsupphandlingar följa principerna för total hållbarhet, såsom goda odlingsmetoder, djurens välbefinnande och livsmedelssäkerhet, samtidigt som de stöder god kost och hälsa. Den totala hållbarheten beaktar hela produktionskedjan för maten från åkern till bordet. I praktiken kan man till exempel vid köp av kött ha som kvalitetskriterium att köttet har producerats på ett sätt som motsvarar Finlands lagstiftning eller att frysta bär ska kunna användas utan upphettning.

Guiden för upphandling av ansvarsfulla måltidstjänster, som utarbetats under ledning av jord- och skogsbruksministeriet och som publicerades i december 2021, ger konkreta råd om hur måltidsservicen utvecklas så att den blir ansvarsfull, högklassig och motsvarar de krav som ställs på den. Guiden riktar sig till beslutsfattare och anordnare av offentliga måltidstjänster, till dem som ansvarar för upphandling och till utvecklare.

Centerns fullmäktige och de andra som undertecknat motionen anser att det finns många goda skäl att skaffa hållbart producerad mat med särskild betoning på den inhemska matens betydelse."

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde 18.5.2022 § 82 anteckna fullmäktigemotionen för kännedom och vidarebefordra den för beredning till förvaltningsberedningsdirektören.

Motionen lämnades in redan 2022, men besvaras först nu på grund av att välfärdsområdet nu har inlett verksamheten. Svaret grundar sig på den aktuella situationen. Enligt välfärdsområdets förvaltningsstadga, som var i kraft 2022, tillämpades inte tidsfristen på 6 månader för svaren på fullmäktigemotionerna 2022 och därför kommer svaret på motionen att tas upp för beslutsfattande nu.

Svar på fullmäktigemotionen:

Vanda och Kervo välfärdsområde konkurrensutsatte i enlighet med välfärdsområdesstyrelsens beslut 7.4.2022 välfärdsområdets måltids- och städtjänster. Avtalsperioden inleddes 1.1.2023 i enlighet med välfärdsområdesstyrelsens upphandlingsbeslut 6.9.2022 § 159.

Enligt välfärdsområdesstyrelsens beslut var grunden för valet av upphandling den totalekonomiska fördelaktigheten. Det billigaste priset valdes som urvalsgrund för att välfärdsområdet ställde minimikvalitetskraven på upphandlingen på en tillräckligt hög nivå i anbudsbegäran och dess bilagor, utifrån vilken förverkligandet av upphandlingens kvalitetsfaktorer kan säkerställas under avtalsperioden.

Kvalitetskriterierna för livsmedelsupphandlingarna i Vanda och Kervo välfärdsområde utarbetades i samband med konkurrensutsättningen i enlighet med fullmäktigemotionen så att man i konkurrensutsättningen ställde högklassiga kvalitetskrav som beaktar den övergripande hållbarheten för hela livsmedelskedjan

ända från åkern till bordet. I välfärdsområdets upphandlingar av måltidstjänster ställdes ett krav på att iaktta statsrådets principbeslut om ansvarsfulla matupphandlingar och man stödde sig vid utarbetandet av kvalitetskraven på den nya Guiden för upphandling av ansvarsfulla måltidstjänster som utarbetats under jord- och skogsbruksministeriets ledning.

I anbudsförfrågan och servicebeskrivningen har följande krav antecknats i samband med konkurrensutsättningsprocessen:

"Vid produktionen av måltidstjänster ska leverantören dessutom beakta följande riksomfattande anvisningar och rekommendationer i anslutning till produktionen av måltidstjänster:

1. Guiden för upphandling av ansvarsfulla måltidstjänster som jord- och skogsbruksministeriet utarbetat <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163684>
2. Nutritionsbehandling - Rekommendationer för sjukhus, hälsocentraler, service- och vårdhem samt rehabiliteringscenter 2010 (<https://www.ruokavirasto.fi/sv/livsmedel3/halsofarmande-kost/narings--och-matrekommendationer/nutritionsbehandling/>)
3. Livskraft på äldre dar: kostrekommendation för äldre personer 2020 (<https://www.julkari.fi/handle/10024/140762>)
4. Finska näringsrekommendationer 2014 (https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/teemat/terveytta-edistava-ruokavaliio/ravitsemus--ja-ruokasuositukset/sv/naringsrekommendationer_2014_web.pdf)

Målet med statsrådets principbeslut, som var utgångspunkt i konkurrensutsättningen, är att öka användningen av ansvarsfullt och hållbart producerade råvaror och tjänster i offentliga matupphandlingar. Enligt principbeslutet ska man i upphandlingarna fästa särskild uppmärksamhet vid användningen av inhemska råvaror i måltidstjänsterna. Riktlinjerna uppmuntrar till att öka andelen närproducerad och ekologisk mat samt fisk i offentliga livsmedelsupphandlingar.

I konkurrensutsättningen beaktades alla krav som nämns i fullmäktigemotionen. Dessutom beaktades och krävdes separata krav på anskaffning av råvaror i enlighet med Motivias guide för ansvarsfull livsmedelsupphandling. Dessa innehåller omfattande minimikvalitetskrav för råvaror för bl.a. följande produktgrupper: fisk, potatis och rotfrukter, bär, andra vegetabiliska produkter, mjölk och mjölkprodukter, ägg, bröd och färdigmat. I kraven har beaktats bl.a. etiska och hållbara krav i anslutning till behandlingen av djur, krav i anslutning till trygga arbetsförhållanden för råvaruproducenter samt verifiering av grönsakers och potatisars ursprung ända till odlingsgården.

Enligt anbuds- och konkurrensutsättningshandlingarna ska grunden för de råvaruansaffningar som används i måltidstjänsterna vara mångsidighet, renhet, hälsosamhet, säkerhet samt etik och ekologi. Alla råvaror ska lämpa sig för användning i storhushåll. Vanda och Kervo välfärdsområde kan när som helst under avtalsperioden be leverantören om ett intyg över att kraven på ansvarsfullhet uppfylls

i produktionen. Underlåtenhet att iaktta de avtalsenliga kraven kan vid behov sanktioneras enligt avtalet.

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar föreslå för välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige antecknar den inkomna utredningen som svar på fullmäktigemotionen för kännedom och konstaterar att fullmäktigemotionen är slutbehandlad.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt utan diskussion.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 159**Fullmäktigemotion rörande tillnyktringsenhet som ska inrättas i Vanda och Kervo välfärdsområde**

VAKEDno-2023-36

Beredare av ärendet: sakkunnig inom förvaltningen Anni Siirola

På välfärdsområdestyrelsens sammanträde 2.5.2023 § 39 lämnades Ulla-Maija Kopras och Funda Demiris fullmäktigemotion "En tillnyktringsenhet ska inrättas i Vanda och Kervo välfärdsområde". Fullmäktigemotionen har undertecknats av 34 välfärdsområdesledamöter. Fullmäktigemotionen hade följande lydelse:

I tillnyktringsenheten behandlas under övervakning av hälsovårdsexperter starkt berusade personer, vars psykiska och fysiska hälsotillstånd förutsätter ändamålsenlig bedömning och uppföljning. Med detta förebygger man och/eller strävar efter att minska på den berusade personens mänskliga lidande, allvarliga fysiska och psykiska hälsoolägenheter och i värsta fall dödsfall. Man ska beakta, att dödsfall i häkten tyvärr sker ofta.

Införandet av tillnyktringsenhet minskar på dödsfallen i häktet. Personer som har hamnat i häktet av polisen eller andra myndigheter har ofta allvarliga alkohol- och drogproblem, som förutsätter vård och övervakning av vårdpersonal som specialiserat sig på missbrukarvård. Att föra eller placera någon i häktet är inte heller etiskt eller mänskligt rätt åtgärd för att behandla berusning.

Tillnyktringsenheten kan genomföra missbrukarservice snabbt och med låg tröskel, varefter man kan ge personen täckande information om välfärdsområdets missbrukartjänster och även hänvisa personen till fortsatt behandling. En berusad person bör få ändamålsenlig och professionell hälsovård för sitt hälsotillstånd. Särskilt för berusade personer som är i dåligt skick har till exempel polismyndigheten lyft fram (SHM 2011), att hälsovårdspersonalen ska ansvara för övervakningen av berusade personer, och sådana berusade, som till exempel har fallit och slagit sitt huvud eller annars är i behov av hälsovårdens åtgärder.

Det är känt, att till exempel personalens resurser vid Pejas jour belastas av att för personer till tillnyktringsutrymmets uppföljning, utan att de skulle ha somatiska eller psykiska symtom eller sjukdomar förutom sitt berusningstillstånd som skulle kräva vård. Patientplatsresurserna tas istället av de personer, vars mål med vården endast är att nyktra till från berusningen. I tillnyktringsenheten som riktar sig till att behandla berusade personer kan man genomföra övergripande bedömning och uppföljning av akut missbrukarvård. Dessutom skulle det vara möjligt i tillnyktringsenheten att starta substitutionsvård och vårdhänvisning till ändamålsenliga missbrukstjänster.

I de största välfärdsområdena, så som Birkalands välfärdsområde och Välfärdsområde samt Helsingfors har egna tillnyktringsenheter och de fungerar som en del av rusmedelsvården. Vanda och Kervo välfärdsområde är till befolkningens mängd och storleken ett av de största välfärdsområdena. Tillnyktringsenheten skulle frigöra patientplatser på Pejas sjukhus åt dem, som på grund av somatisk eller psykisk sjukdom behöver vård och det skulle även lugna ner jourens verksamhet, minska på dödsfall i finkan och skulle även vara mer kostnadseffektivt.

Vi vill, att välfärdsområdet börjar undersöka inrättandet av en tillnyktringsenhet i Vanda och Kervo välfärdsområde.”

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar att anteckna fullmäktigemotionen för kännedom och sända den för beredning till sektordirektören för hälsovårdstjänster före den 2.11.2023.

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade enhälligt efter diskussion att anteckna fullmäktigemotionen för kännedom och sända den för beredning till sektordirektören för hälsovårdstjänster samt sektordirektören vuxensocialarbete och funktionshinderservice före den 2.11.2023.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 160**Fullmäktigemotion rörande ett program och en guide för låginkomsttagare som behövs i Vanda och Kervo välfärdsområde**

VAKEDno-2023-36

Beredare av ärendet: sakkunnig inom förvaltningen Anni Siirola

Vid områdesfullmäktiges sammanträde 2.5.2023 § 39 lämnades Elina Nykyris fullmäktigemotion "Vanda och Kervo välfärdsområde behöver ett program och en guide för låginkomsttagare". Fullmäktigemotionen har undertecknats av 10 välfärdsområdesledamöter. Fullmäktigemotionen hade följande lydelse:

"Vi undertecknade föreslår, att man upprättar ett program och en guide för låginkomsttagare, som förbereds av en mångprofessionell arbetsgrupp som består av aktörer från olika områden i Vanda och Kervo välfärdsområde. Övervakningsgruppen för upprättandet av programmet och guiden för låginkomsttagare ska ha företrädare från alla partier.

Programmet för låginkomsttagare

Vanda och Kervo välfärdsområde ska i sitt program för låginkomsttagare sätta tydliga mål och åtgärder för att minska på fattigdom/medellöshet, marginalisering, utsatthet samt minskning av ojämlikhet och ökning av ojämlikhet bland Vandabor och Kervobor. I programmet för låginkomsttagare är det särskilt viktigt att koncentrera sig på olika förebyggande åtgärder. Det är viktigt, att vårt välfärdsområde samarbetar tätt med aktörer i Vanda och Kervo städer vid upprättandet av programmet för låginkomsttagare.

Guide för låginkomsttagare

Syftet med guiden för låginkomsttagare är att samla metoder för att hänvisa mindre bemedlade/låginkomsttagande Kervobor och Vandabor till tjänster och stöd. I programmet och guiden för låginkomsttagare är det alltså viktigt att samla metoder, med vilka välfärdsområdet kan, tillsammans med andra lokala aktörer, underlätta vardagen för låginkomsttagare och mindre bemedlade i Vanda och Kervo samt stödja dem i svåra livssituationer. Utjämna skillnaderna i tjänsterna är centrala mål i social- och hälsovårdsreformen. Den kan inte förverkligas, om inte tjänsterna är tillgängliga för alla mindre bemedlade människor.

Eftersom vårt servicesystem är splittrat, är tillgängligheten till tjänster och stöd dåligt. Alla låginkomsttagare och mindre bemedlade i Vanda och Kervo har inte resurser eller möjligheter att hitta de tjänster eller stöd som hen omfattas av. En svår livssituation eller bristfälliga it-färdigheter är ofta ett hinder för att söka sig till tjänster och stöd.

Det är viktigt att man i guiden för låginkomsttagare samlar tjänster och stöd som erbjuds av välfärdsområdet och områdets andra aktörer åt Vandabor och Kervobor. I guiden ska det klart framgå vilka villkor som finns för att få tillgång till tjänster och stöd och hur man ansöker om dem.

Guiden för låginkomsttagare ska kunna läsas på välfärdsområdets webbsidor. Då alla Vandabor och Kervobor inte använder nätet, ska guiden även vara tillgänglig i pappersformat. Till exempel organisationer i Vanda och Kervo samt Vanda skulle kunna dela ut guiden för låginkomsttagare till de invånare som behöver den.

I välfärdsområdet ska man inrätta en sk. arbetsgrupp för fattigdom/mindre bemedlade för upprättandet av låginkomstguiden

För förberedelse av programmet och guiden för låginkomsttagare ska välfärdsområdet grunda en sk. arbetsgrupp för fattiga/mindre bemedlade. Åtminstone företrädare för följande aktörer ska bland annat vara med i arbetsgruppen: områdets invånare, lokala organisationer, läroanstalter och församlingar, Vanda och Kervo städer, Folkpensionsanstalten (FPA), alla fullmäktigegrupper samt kommunala och regionala påverkansorgan (dvs. ungdomsfullmäktige, råd för personer med funktionsnedsättning, äldreråd och delegationen för mångkulturfrågor).

Var tionde som bor i Vanda och Kervo området är mindre bemedlad/låginkomsttagare

I Finland finns ingen offentlig definition på låga inkomster, men enligt den mest använda definitionen är låginkomsttagare de personer eller hushåll, vars nettoinkomster är mindre än 60 procent av medianen på alla hushålls nettoinkomster. Gränsen på låg inkomst varierar årligen enligt vad som är medianen på finländska nettoinkomster. År 2021 ansågs en person som mindre bemedlad/låginkomsttagare, vars nettoinkomst var under 1350 euro i månaden.

Enligt Statistikcentralen fanns ungefär 718 700 mindre bemedlade personer 2021. 13,2 procent av finländarna var låginkomsttagare 2021. Uppskattningsvis lever 241 200 finländare på grundtrygghet år 2021. Ungefär 425 000 finländare fick utkomststöd 2021. Det betyder 7,7 procent av befolkningen. Uppskattningsvis 10,3 procent av Vandaborna och 10,1 av Kervoborna var låginkomsttagare 2021. År 2021 bodde 25 500 låginkomsttagare i Vanda och 3698 i Kervo.

Låg inkomst handlar inte bara om brist på pengar, utan den orsakar oftast en cirkel av utsatthet

Mindre bemedlade/låginkomsttagare/fattigdom påverkar brett människan och dennes närståendes vardag. Låg inkomst är inte bara en fråga om brist på pengar. Låg inkomst betyder ofta en kontinuerlig brist på grundtrygghet och en kamp för delaktighet i samhället. Som värst orsakar låg inkomst en cirkel av utsatthet, där de ekonomiska, sociala och hälsomässiga problem hopar sig. Minskande och förebyggande av fattigdom, marginalisering och utsatthet kopplas starkt till främjande av välfärd och hälsa, som är social-, hälso- och räddningstjänsternas kärnuppgifter.

Låg inkomst försvagar betydligt människans välfärd och hälsa. Å andra sidan ligger sociala och hälsomässiga problem oftast bakom låg inkomst. I fattigdomsrapporten 2021 konstateras att "i bakgrunden för låga inkomster ligger ofta ett missbruks- och/eller psykiskt problem, arbetslöshet, arbetsoförmåga eller partiell arbetsförmåga på grund av skada eller kronisk sjukdom, utslagning som går i arv, låg utbildningsnivå, man har många barn, är ensamförsörjare, ensamboende eller studerar.

Låginkomsttagare har oftast ett större behov av tjänster, men de använder oftast tjänster mindre än andra

Mindre bemedlade människor har ett större behov än andra av social- och hälsovårdstjänster, men de har också en större tröskel än andra att söka sig till dem. Hälsoskillnader mellan olika inkomstklasser orsakar både omänskligt lidande som stora kostnader för samhället. Hälsoskillnaderna mellan olika inkomstklasser påverkas bland annat av att man i Finland tar ut höga kundavgifter. Genom att sänka kundavgifterna skulle man troligtvis kunna minska hälso- och välfärdsskillnader mellan inkomstklasserna.

Medellöshet är starkt generationsövergripande

Medellöshet överförs ofta från en generation till en annan. Ett barn från en familj med låg inkomst har större risk att som vuxen lida av medellöshet och de problem som den för med sig. Generationsövergripande medellöshet förstärks av, att låginkomsttagare i Finland oftare än andra i Norden blir utan de tjänster och stöd de behöver (källa: FPA).

Välfärdsområdena ska ha metoder för att hjälpa och stöda låginkomsttagare/medellösa och minska på marginaliseringen.

Social-, hälso- och räddningstjänsternas kärnuppgift är att främja och stöda människors välfärd och hälsa. Hit hör oskiljaktligen förebyggandet av ojämlikhet, medellöshet, marginalisering och utsatthet med de metoder, som välfärdsområdet har till sitt förfogande. I välfärdsområdet kan man till exempel påverka kvalitén och tillgängligheten på förebyggande tjänster, kundavgifter, tillgängligheten på psykosociala behandlingar, alternativ till missbruksvård samt icke lagstadgade tjänster till barnfamiljer.

Systematisk granskning av välfärdsområdets verksamhet särskilt ur synvinkeln på att förebygga och minska på medellöshet möjliggör långsiktigt arbete med att permanent minska välfärds- och hälsoskillnader hos Vandabor och Kervobor. Detta är också grunden för vår ekonomiska hållbarhet i välfärdsområdet.

Tammerfors stad har god erfarenhet av fattigdomsprogrammet och i Vanda inser man behovet att upprätta programmet.

Tammerfors stad har använt sig av ett fattigdomsprogram under flera fullmäktigeperioder. Det har lett till en avsevärd förbättring av Tammerforsbornas välbefinnande samt förebyggt problem. Åtgärderna i Tammerfors stads fattigdomsprogram har bestått av bland annat satsningar på det förebyggande och kompletterande utkomststödet samt elev-, studerande- och skolhälsovården, ett aktivitetspass, mathjälp och en utökning av avgiftsfria hobbyverksamheter. Fattigdomsprogrammet i Tammerfors utarbetades av en sk. fattigdomsarbetsgrupp som består av ledamöter från alla fullmäktigegrupper.

Vanda stad har insett nödvändigheten med att utarbeta ett låginkomstprogram. Detta kom fram i fullmäktigemotionssvaret. I svaret konstaterades också, att social- och hälsovårdstjänsterna ska ha en stor roll i programmet.

Vi undertecknade vill alltså, att man upprättar ett program och en guide för låginkomsttagare, som förbereds av en mångprofessionell arbetsgrupp som består av aktörer från olika områden i Vanda och Kervo välfärdsområde. Övervakningsgruppen för upprättandet av programmet och guiden för låginkomsttagare ska ha företrädare från alla partier. Vi inser, att motionen har ekonomiska effekter och vi önskar, att motionen beaktas, när man upprättar en budget för 2024 för välfärdsområdet.

Källor:

-
- *Finlands fattigdomsrapport 2022*: https://www.eapn.fi/wp-content/uploads/2022/10/EAPN-FIN_Koyhyysvahti-2022_nettiin-valmis.pdf
 - *Nyheter gällande fattigdomsrapporten 2022*:
 - <https://www.soste.fi/utiset/koyhyysvahti-2022-kriisit-toisensa-jalkeen-osuvat-samoihin-ihmisiin-tarvitaan-maaratietoista-politiikka-koyhyiden-kasvun-hillitsemiseksi/>
 - <https://www.eapn.fi/koyhyysvahti-2022-myonteista-kehitysta-mutta-myos-merkkeja-koyhyiden-syvenemisesta/>
 - *Finlands fattigdomsrapport 2021*: <https://www.eapn.fi/koyhyysvahti-2021-tiivis-paketti-koyhyysta-ja-koronan-vaikutuksista/>
 - *Statistikcentralens inkomstfördelningsstatistik*: <https://www.stat.fi/tilasto/tjt>
 - *Kervo stads omfattande välfärdsberättelse 2017–2020*: <https://www.hyvinvointikertomus.fi/preview/7131074713>
 - *Kervo stad, utkast av välfärdsberättelsen och -planen 2023*: <https://kerava.production.geniem.io/uploads/sites/2/2023/01/hyvinvointikertomus-ja-hyvinvointisuunnitelma-luonnos.pdf>
 - *Vanda stads välfärdsprogram 2018–2022*: <https://www.vantaa.fi/fi/hankeet/hanke/vantaan-hyvinvointiohjelma-2018-2022>
 - *Vanda stad, främjande av välfärd och hälsa*: <https://www.vantaa.fi/fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/talous-ja-strategia/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistaminen>
 - *Vanda stads välfärdsöversikt 2022*: https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/Hyvinvointikatsaus%202022_Vantaan%20kaupunki.pdf
 - *Vanda stads välfärdsberättelse 2020*: https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/Hyvinvointikertomus%202020_Vantaan%20kaupunki.pdf
 - *Tammerfors stads fattigdomsprogram 2018–2021*: <https://www.kukakuunteleekoyhaa.fi/wordpress/wp-content/uploads/2019/06/Tampereen-kaupungin-k%C3%B6yhyysohjelma-2018-2021.pdf>
 - *Tammerfors stads fattigdomsprogram 2018–2021 rapport*: [https://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Kaupunginhallitus/Kokous_762021/Tampereen_kaupungin_koyhyysohjelman_2018\(228333\)](https://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Kaupunginhallitus/Kokous_762021/Tampereen_kaupungin_koyhyysohjelman_2018(228333))
 - *Utnämning av Tammerfors stads fattigdomsarbetsgrupp 2021–2025*: [https://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Viranhaltijat/Pormestari/Koyhyystyoryhman_nimeaminen_valtuustokau\(254957\)](https://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Viranhaltijat/Pormestari/Koyhyystyoryhman_nimeaminen_valtuustokau(254957))
 - *Artiklar som rör Tammerfors stads fattigdomsprogram*:
 - <https://mikkoaaltonen.fi/tampereelle-koyhyysohjelma/>
 - <https://vasenkaista.fi/2014/10/tampere-sai-koyhyysohjelman/>
 - <https://mikkoaaltonen.fi/koyhyysohjelma-kaupunginvaltuustossa/>
 - <https://mikkoaaltonen.fi/koyhyysohjelma-tamopereelle/koyhyysohjelma/>
 - <https://yle.fi/a/3-7537417>
 - *Kukka Kunnaris fullmäktigemotion: fattigdomsprogrammet för Birkalands välfärdsområde*: <https://vasenkaista.fi/2022/11/toimenpiteita-koyhyiden-ja-eriarvoisuuden-vahentamiseksi-hyvinvointialueella>
 - *Undertecknades fullmäktigemotion: låginkomsttagares program och guide för Vanda*: <http://paatokset.vantaa.fi/ktwebscr/files/show?doctype=3&docid=2337108>
 - *Svar på undertecknades fullmäktigemotion*: <https://paatokset.vantaa.fi/ktwebscr/files/show?doctype=3&docid=2480295>
 - *Jyväskylä stads fattigdomsprogram 2020–2024*: <https://www.jyvaskyla.fi/sites/default/files/2022-10/koyhyysohjelma-2020-2024.pdf>
 - *Mervi Uusitalo motion till Åbo stads fullmäktige*:

-
- <https://www.turku.fi/paatoksenteko/kaupunginvaltuusto/aloite/hae/1768723>
 - <https://www.turunvasemmisto.fi/blogi/2019/12/12/32563/?page2>
 - <https://www.turunvasemmisto.fi/blogi/2019/12/12/32563>
 - <http://merviuusitalo.fi/aloitteeni-turun-koyhysohjelma/>

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar att anteckna fullmäktigemotionen för kännedom och sända den för beredning till sektordirektören för vuxensocialarbete och funktionshindersservice före den 2.11.2023.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt utan diskussion.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 161**Fullmäktigemotionen om möjligheten att inleda screeningar för prostatacancer vid Vanda och Kervo välfärdsområde**

VAKEDno-2023-36

Beredare av ärendet: sakkunnig inom förvaltningen Anni Siirola

Vid välfärdsområdesfullmäktiges möte 2.5.2023 § 39 lämnades Tarja Eklunds fullmäktigemotion "Vanda och Kervo välfärdsområde ska undersöka möjligheten att inleda screening av mäns prostatacancer". Fullmäktigemotionen har undertecknats av 27 välfärdsområdesledamöter. Fullmäktigemotionen hade följande lydelse:

"Prostatacancer är den vanligaste cancerformen för män. Risken att insjukna i prostatacancer växer med åldern. Av de cirka 5400 prostatafallen som diagnostiseras årligen tillfrisknar den största delen. För att behandlingen av prostatacancer ska lyckas är det viktigt att man snabbt söker sig till undersökningar och vård.

För många fall av prostatacancer har hittats först när de spridit sig. Tröskeln för män att söka sig till PSA-test och vård är för hög, därför att man inte identifiera symtomen eller tar de tillräckligt på allvar. Många liv hade kunnat räddas, om man upptäckt cancer i tid.

Närmare 40 procent av prostatacancer hittas i åldersgruppen 50-69-åringar. Det skulle alltså vara bra att inleda undersökningarna i den här gruppen.

Vi medlemmar i områdesfullmäktige föreslår att Vanda-Kervo välfärdsområde utreder i vilken omfattning som man skulle kunna genomföra screeningarna samt kostnaderna som orsakas innan budgeten för nästa år upprättas.

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar att anteckna fullmäktigemotionen för kännedom och sända den för beredning till sektordirektören för hälsovårdstjänster före den 2.11.2023.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt utan diskussion.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 162**Fullmäktigemotion rörande hälsorådgivning i Vanda och Kervo välfärdsområde**

VAKEDno-2023-36

Beredare av ärendet: sakkunnig inom förvaltningen Anni Siirola

Vid områdesfullmäktiges sammanträde 2.5.2023 § 39 lämnades Gashaw Bibanis fullmäktigemotion "Hälsorådgivning för Vanda och Kervo välfärdsområde". Fullmäktigemotionen har undertecknats av 6 välfärdsområdesledamöter. Fullmäktigemotionen hade följande lydelse:

Konceptet med hälsorådgivning är sedan tidigare bekant från Nystads och S.t. Michels kommuner. Hälsorådgivningen betjänar med låg tröskel med avsikten att satsa på öka hälsoinformation och hälsoläskunnighet.

Enligt Vanda-Kervo välfärdsområdets strategi satsar vi på förebyggande. Den bästa förebyggande åtgärden för individen är tillräcklig kunskap och verktyg för att främja och upprätthålla den egna hälsan.

Vi undertecknade föreslår att man provar Hälsorådgivningstjänsten t.ex. i de tre största områdena: Kervo, Västra Vanda och Östra Vanda. Verkningsfullheten bör följas upp med enkäter och med uppföljning."

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar att anteckna fullmäktigemotionen för kännedom och sända den för beredning till sektordirektören för hälsovårdstjänster före den 2.11.2023.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt utan diskussion.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 163**Fullmäktigemotion rörande om utarbetandet av en konkret verkställighetsplan för den nationella strategin att främja hälsa och välfärd i VAKE**

VAKEDno-2023-36

Beredare av ärendet: sakkunnig inom förvaltningen Anni Siirola

Vid områdesfullmäktiges sammanträde 2.5.2023 § 39 lämnades Gashaw Bibanis fullmäktigemotion "Utarbetandet av en konkret verkställighetsplan för den nationella strategin för att främja hälsa och välfärd i VAKE". Fullmäktigemotionen har undertecknats av 6 välfärdsområdesledamöter. Fullmäktigemotionen hade följande lydelse:

"Vanda-Kervo välfärdsområde strävar efter status som Finlands bästa välfärdsområde. Som en del av det nationella nätverket av välfärdsområden. Inleder Vanda-Kervo välfärdsområdeutarbetandet av en hälsofrämjande strategi och konkreta åtgärder för att verkställa den och uppmuntrar även andra välfärdsområden att komma med i kampanjen.

Vi undertecknade föreslår att en konkret verkställighetsplan utarbetas för att verkställa den nationella hälsofrämjande strategin (THL, TEHY).

Främjandet av hälsa är också annat än att behandla sjukdomar, därför att det viktigt för att förebygga och upprätthålla hälsa att satsa på breda kampanjer och utse konkreta åtgärder i strategierna, med vilka man främjar och driver hälsan och välfärden för invånarna i sitt område."

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar att anteckna fullmäktigemotionen för kännedom och sända den vidare för beredning till sektordirektören för koncerntjänster och sektordirektören för hälsovårdstjänster före den 2.11.2023.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt utan diskussion.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 164**Protokoll som inkommit om övertagningsförfarande enligt 97 § i lagen om välfärdsområden**

Kompletterande material

- 1 Protokoll-Nationalspråksnämnden - 16.05.2023, kl 17:00
- 2 Pöytäkirja-Aikuissosiaalityö- ja vammaispalvelut -jaosto - 03.05.2023, klo 15:01
- 3 Pöytäkirja-Lasten, nuorten ja perheiden palvelut -jaosto - 11.05.2023, klo 14:38
- 4 Pöytäkirja-Terveystuon palvelut -jaosto - 10.05.2023, klo 16:54
- 5 Pöytäkirja-Lähihallinnon ja osallisuuslautakunta - 08.05.2023, klo 17:07
- 6 Pöytäkirja-Edunvalvontajaosto - 05.05.2023, klo 10:30
- 7 Pöytäkirja-Edunvalvontajaosto - 17.05.2023, klo 08:00
- 8 Pöytäkirja-Vanhusten palvelut -jaosto - 17.05.2023, klo 15:00
- 9 Pöytäkirja-Edunvalvontajaosto - 12.05.2023, klo 08:00

Följande protokoll har sänts till välfärdsområdesstyrelsen för det övertagningsförfarande som avses i 97 § i lagen om välfärdsområden:

- Sektionen för vuxensocialarbete och funktionshinderservice, sammanträde 3.5.2023
- Interessebevakningssektionen, sammanträde 5.5.2023
- Nämnden för närhallinnon och delaktighet, sammanträde 8.5.2023
- Sektionen för hälsovårdstjänster, sammanträde 10.5.2023
- Sektionen för tjänster för barn, unga och familjer, sammanträde 11.5.2023
- Interessebevakningssektionen, sammanträde 12.5.2023
- Nationalspråksnämnden, sammanträde 16.5.2023
- Interessebevakningssektionen, sammanträde 17.5.2023
- Sektionen för äldrehallinnon, sammanträde 17.5.2023

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar att anteckna ovannämnda protokoll som offentliggjorda och att inte utnyttja övertagningsrätten som avses i lagen om välfärdsområden.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt efter diskussion.

Dessutom beslöt välfärdsområdesstyrelsen att bilagorna till framtidssektionernas protokoll i fortsättningen läggs ut på välfärdsområdesstyrelsens intranätssida och att välfärdsområdesstyrelsens presidium granskar hur framtidssektionernas ordförande delger välfärdsområdesstyrelsen de ärenden som behandlats vid sektionernas sammanträden.

§ 165**Tjänsteinnehavarbeslut som inkommit om övertagningsförfarande enligt 97 § i lagen om välfärdsområden**

Följande tjänsteinnehavarbeslut har sänts till välfärdsområdesstyrelsen för det övertagningsförfarande som avses i 97 § i lagen om välfärdsområden:

Serviceområdeschefen för vuxensocialarbete

Upphandlingsbeslut:

§ 11 Upphandling av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte av Keski-Uudenmaan Sopimuskoti ry, 17.05.2023

Allmänt beslut:

§ 12 Tillfällig minskning av servicetiden för boendeserviceenheter sommaren 2023, 17.05.2023

Välfärdsområdesdirektören

Upphandlingsbeslut:

§ 42 Beslut om avbrott i upphandlingen av fönsterglas, speglar och andra tillbehör och reparationer inom inglasningsbranschen, 09.05.2023

Sektordirektören för koncerttjänster

Allmänt beslut:

§ 16 Hyrning av lokaler för det Västra familjecentret, godkännande av intentionsavtalet, 25.05.2023

Serviceområdeschefen för serviceområdet för tjänster för att bo hemma

Upphandlingsbeslut:

§ 8 Upphandling av kamratutvecklingstjänster och resursfördelningsverktyg inom hemvården, 08.05.2023

Chefen för kvalitetskontroll

Allmänt beslut:

§ 27 Godkännande som producent av servicesedeltjänster för personlig assistans / AI DA Oy, 11.05.2023

§ 30 Godkännande som servicesedelproducent av närståendevårdarens lediga dag i hemmet / Care-apu Oy, 17.05.2023

Serviceområdeschefen för tjänster som stöder familjer

Upphandlingsbeslut:

§ 22 Optionsbeslut om anskaffning av psykologtjänster genom hyrning av personal från Mehiläinen Terveyspalvelut Oy under tiden 31.7–15.12.2023 till Enheten för familjerådgivningstjänster, 25.05.2023

Serviceområdeschefen för sjukhustjänster

§ 5 Beslut om avbrytande av upphandlingsförfarandet / Upphandling av läkartjänster på sjukhustjänsternas vårdavdelningar i Kervo under veckoslut (lördag och söndag) och söckenhelger, 25.05.2023

Serviceområdeschefen för serviceområdet för hälsostationservice

§ 11 Fma Terveysviisas / Upphandling av expert- och konsulttjänster, 08.05.2023

§ 12 PIHLAJALINNA LÄKARCENTRAL AB / ÄNDRING AV AVTALET OM SKÖTARTELEFONTJÄNSTEN, 19.05.2023

Direktören för IT-administrationen

§ 36 Upphandlingsbeslut om anskaffning av pulsenkättjänster i Vanda och Kervo välfärdsområde, 16.05.2023

§ 37 Upphandlingsbeslut om anskaffning av genomförande av utvecklingsarbete i huvudmenyn för webbtjänsten vakehyva.fi och sökning på webbplatsen, 17.05.2023

§ 41 Upphandlingsbeslut om projektändringar för utskriftstjänster, 26.05.2023

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar att anteckna ovan nämnda tjänsteinnehavarbeslut som offentliga och att inte utnyttja övertagningsrätten som avses i lagen om välfärdsområden.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt utan diskussion.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.